

รายงานประจำปี

กรมวิชาการเกษตร

2562

Annual Report 2019

รายงานประจำปี 2562
ANNUAL REPORT
2019

ประวัติกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตร ได้รับการสถาปนาขึ้น เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2515 โดยการรวม กรมกสิกรรม และกรมการข้าวเข้าด้วยกัน ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515 ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการประสานงานระหว่างกรมหรือสำนักงาน และจัดระเบียบหน่วยงานราชการซึ่งปฏิบัติงานอย่างเดียวกันหรือคล้ายกัน ให้รวมอยู่ในกรม หรือสำนักงานเดียวกัน อันจะอำนวยให้การบริหารราชการเป็นไปโดยประหยัด รวดเร็วและไม่ซ้ำซ้อนกัน

กรมวิชาการเกษตร มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานวิจัย ค้นคว้า ทดลองทางวิชาการด้านพืช โดยเฉพาะพืชเศรษฐกิจ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบาย ยุทธศาสตร์ของรัฐบาล แนวทางแก้ไขปัญหาคและความต้องการของเกษตรกร โดยดำเนินการวิจัยครบทุกสาขาวิชา ควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกร เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ รวมทั้งประสานงานกับกรมส่งเสริมการเกษตร และส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการฝึกอบรมและถ่ายทอดวิชาการให้แก่เจ้าหน้าที่และเกษตรกร เพื่อนำไปปฏิบัติให้ได้ผลอย่างแท้จริง

ดวงตราประจำกรมวิชาการเกษตร

ดวงตราประจำกรมวิชาการเกษตร เป็นดวงตรารูปกลม ภายในวงกลมเป็นรูป พระพิรุณทรงนาคในเรือนแก้ว ด้านซ้ายและขวาเป็นรวงข้าว ด้านล่างของเรือนแก้วเป็น แปลงนา คูน้ำ และหมู่บ้าน ซึ่งองค์ประกอบของดวงตราดังกล่าว มีความหมายดังนี้

พระพิรุณทรงนาค	หมายถึง	เทพยดาผู้บันดาลให้ฝนตก
รวงข้าว	หมายถึง	การเพาะปลูกพืช
แปลงนา	หมายถึง	ที่ดินสำหรับปลูกพืช
คูน้ำ	หมายถึง	น้ำสำหรับเพาะปลูก
หมู่บ้าน	หมายถึง	ที่อยู่อาศัยของเกษตรกร

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ กรมวิชาการเกษตรเป็นองค์กรที่เป็นเลิศด้านการวิจัยและพัฒนาด้านพืช เครื่องจักรกลการเกษตร และเป็นศูนย์กลางรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรด้านพืชในระดับสากล บนพื้นฐานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พันธกิจ

1. สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัยด้านพืชและเครื่องจักรกลการเกษตร สู่กลุ่มเป้าหมาย
2. กำหนดและกำกับดูแลมาตรฐานระบบการผลิตและผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต พัฒนาระบบตรวจรับรองสินค้าเกษตรด้านพืชให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล
3. อนุรักษ์และพัฒนาการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพด้านพืช แมลง และจุลินทรีย์
4. กำกับ ดูแล และพัฒนากฎหมายที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ

ผู้บริหารกรมวิชาการเกษตร ปีงบประมาณ 2562

นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

นายสุรเดช ปัจฉิมกุล
รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร

นายจำรอง ดาวเรือง
รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร

นางสาวอิงอร ปัญญากิจ
รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร

คำนิยม

ชื่อสัตย์ โปร่งใส งานวิจัยมีคุณภาพ

วัฒนธรรม

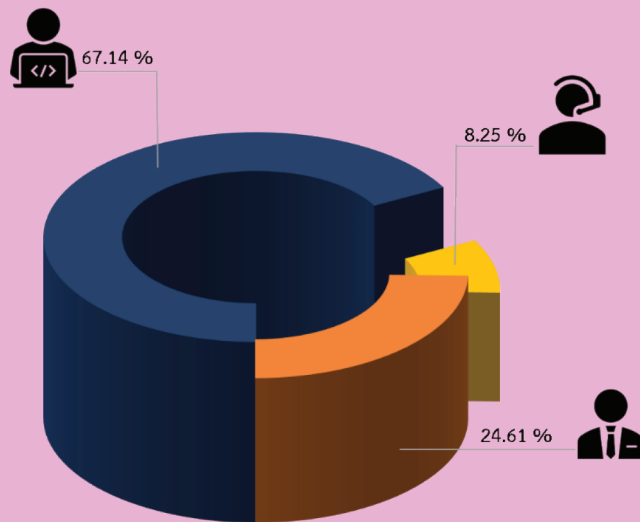
รักองค์กร ทำงานอย่างมีเป้าหมาย
และมุ่งผลสัมฤทธิ์

โครงสร้าง กรมวิชาการเกษตร

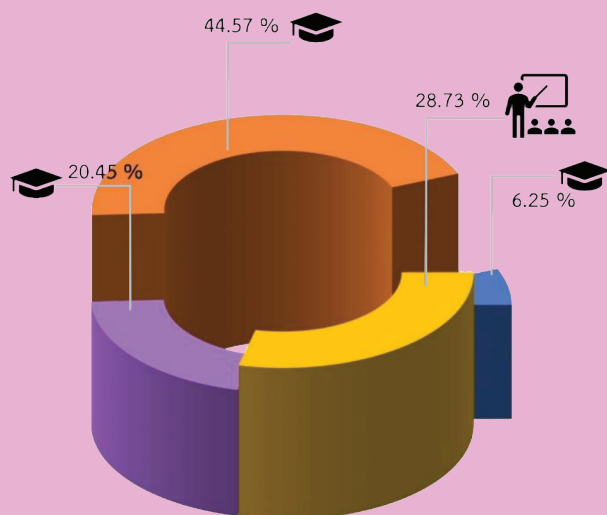

อัตราส่วนอัตรากำลังกรมวิชาการเกษตรประจำปีงบประมาณ 2562

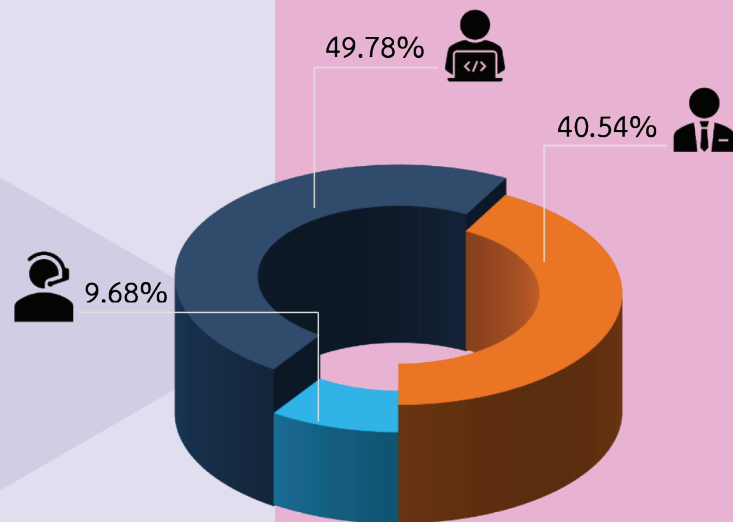
- ข้าราชการ 2,064 อัตรา
- พนักงานราชการ 5,631 อัตรา
- ลูกจ้างประจำ 692 อัตรา

อัตราส่วนข้าราชการกรมวิชาการเกษตรจำแนกตามวุฒิการศึกษา

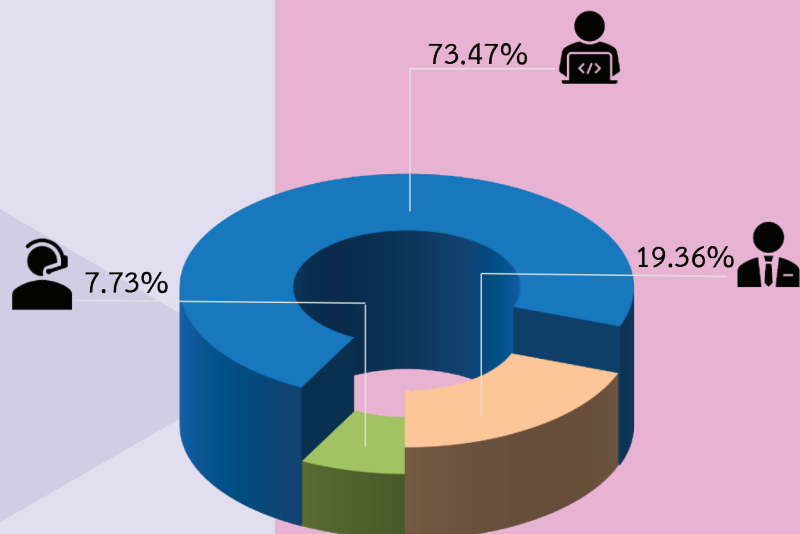
- ปริญญาเอก 129 คน
- ปริญญาโท 920 คน
- ปริญญาตรี 422 คน
- ต่ำกว่าปริญญาตรี 593 คน

อัตรากำลังจำแนกตามส่วนกลางและภูมิภาค

ส่วนกลาง

ข้าราชการ	909 คน
พนักงานราชการ	1,116 คน
ลูกจ้างประจำ	217 คน

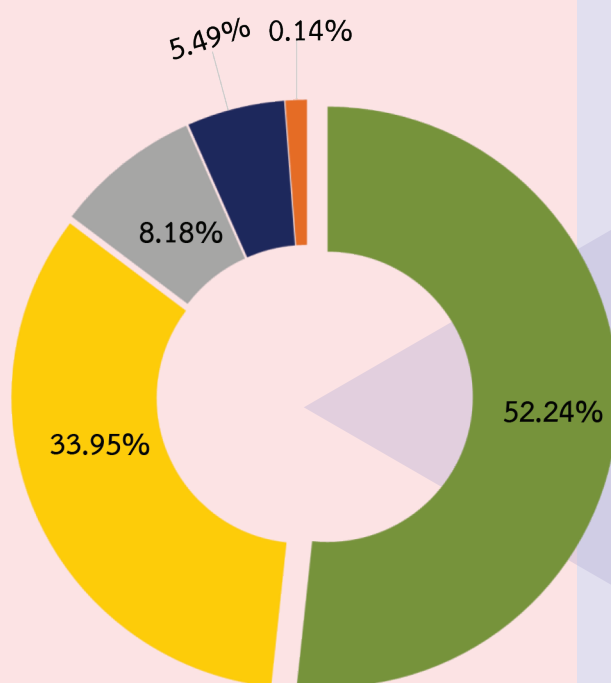

ส่วนภูมิภาค

ข้าราชการ	1,155 คน
พนักงานราชการ	4,515 คน
ลูกจ้างประจำ	475 คน

สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณกรมวิชาการเกษตร ประจำปีงบประมาณ 2562 จำแนกตามหมวดรายจ่าย

กรมวิชาการเกษตรได้รับจัดสรรงบประมาณในปี พ.ศ. 2562 รวม 4,142.6923 ล้านบาท สำหรับการดำเนินงานในภารกิจของกรม จำแนกเป็น งบบุคลากร 2,164.2998 ล้านบาท งบดำเนินงาน 1,406.4837 ล้านบาท งบลงทุน 338.9644 ล้านบาท งบรายจ่ายอื่น 277.2976 ล้านบาท และงบเงินอุดหนุน 5.6468 ล้านบาท และมีผลการเบิกจ่ายในภาพรวมคิดเป็นร้อยละ 99.79

- งบบุคลากร 2,164.2998 ล้านบาท
- งบดำเนินงาน 1,406.4837 ล้านบาท
- งบลงทุน 338.9644 ล้านบาท
- งบรายจ่ายอื่น 277.2976 ล้านบาท
- งบเงินอุดหนุน 5.6468 ล้านบาท

กรมวิชาการเกษตร

แผนงาน/ผลผลิต/โครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

แผนงานบุคลากรภาครัฐ 1 แผนงานรอง

ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ
ด้านการสร้างความสามารถในการ
แข่งขันของประเทศ

- 1) แผนงานรองบุคลากรภาครัฐพัฒนา
ศักยภาพการผลิตภาคเกษตร

แผนงานพื้นฐาน 2 แผนงานรอง

แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความ
สามารถแข่งขันของประเทศ

- 1) แผนงานรองวิจัยและนวัตกรรม
- ผลผลิต : งานวิจัยด้านพืชและ
เทคโนโลยีการเกษตร
- 2) แผนงานรองพัฒนาศักยภาพการผลิต
ภาคการเกษตร
- ผลผลิต : สินค้าเกษตรมีคุณภาพ
ได้มาตรฐาน
- ผลผลิต : พันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต

แผนงานยุทธศาสตร์ 1 แผนงาน

แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคง
และลดความเหลื่อมล้ำทางด้าน
เศรษฐกิจและสังคม

- โครงการส่งเสริมการค้าเงินงาน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

แผนงานบูรณาการ 5 แผนงาน

- 1) แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัด
ชายแดนภาคใต้
- โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัด
ชายแดนภาคใต้
- 2) แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพพื้นที่เกษตรเศรษฐกิจพิเศษ
- โครงการพัฒนาศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดนเพื่อ
รองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- 3) แผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบ
โลจิสติกส์
- โครงการพัฒนาระบบรับชำระเงินค่าธรรมเนียม
การออกใบอนุญาต ใบรับรองและในด้านอื่นๆ
- 4) แผนงานบูรณาการตรวจสอบคุณภาพ
- โครงการพัฒนาระบบและปรับปรุงประสิทธิภาพ
การเชื่อมโยงข้อมูลแบบอิเล็กทรอนิกส์
- โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม
เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อใช้ประโยชน์พัฒนา
สังคม ชุมชนและสิ่งแวดล้อม
- 5) แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคการ
เกษตร
1. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้า
เกษตร
2. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร
3. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
สินค้าเกษตร
4. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่
5. โครงการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ
6. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตาม
แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก
(Agri Map)
7. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน (เกษตรอินทรีย์/
เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน)

15

ผลการดำเนินงาน
ตามภารกิจ

55

ผลการดำเนินงาน
ตามนโยบายเร่งด่วน
ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

67

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ
ด้านต่าง ๆ

85

กิจกรรมกรมวิชาการเกษตร

ผลการดำเนินงาน ตามภารกิจ

แผนพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

งานวิจัยด้านพืชและเทคโนโลยีการเกษตร

กิจกรรม : การขับเคลื่อนผลงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์

ปีงบประมาณ 2562 ได้ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชอย่างถูกต้องเพื่อลดต้นทุนการผลิตพืช ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน พืชหลังนา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปาล์มน้ำมัน กาแฟ มันฝรั่ง มะพร้าวทุเรียน มังคุด มะม่วง ส้มโอ ฝรั่ง ชมพู พืชผัก พืชผสมผสานและพืชอินทรีย์ โดยถ่ายทอดเทคโนโลยีในรูปแบบการอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เกษตรกร และผู้ประกอบการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีในรูปแบบการปฏิบัติจริงให้กับเกษตรกร โดยให้นำไปปฏิบัติในพื้นที่เพาะปลูกของตนเอง เพื่อเป็นต้นแบบการขยายผลเทคโนโลยีให้เกษตรกรในพื้นที่ข้างเคียง

ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการอบรมโดยการนำผลงานวิจัยถ่ายทอดให้กับเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ/เกษตรกร เป้าหมายจำนวน 6,650 ราย ผลดำเนินการ 7,059 ราย คิดเป็นร้อยละ 106.15

การถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการปฏิบัติจริง โดยให้เกษตรกรนำผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตรไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเองซึ่งเป็นการดำเนินการในรูปแบบ “เกษตรกรต้นแบบ และแปลงต้นแบบ” เพื่อให้แปลงต้นแบบที่ดำเนินการสามารถเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ศึกษา ดูงานของเกษตรกรและเครือข่ายเกษตรกรอื่นต่อไปได้

เป้าหมาย เกษตรกรต้นแบบ 1,065 ราย แปลงต้นแบบ 1,934.5 ไร่ ผลดำเนินงาน 1,233 ราย แปลงต้นแบบ 1,857 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 105.88

กิจกรรม : การบริหารความหลากหลายทางชีวภาพ

กรมวิชาการเกษตร อนุรักษ์เชื้อพันธุกรรมพืช เห็ด แมลงและจุลินทรีย์ เพื่อป้องกันการสูญพันธุ์ (Genetic Erosion) การเสื่อมพันธุ์ (Genetic Drift) และใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยเก็บไว้ในธนาคารเชื้อพันธุพืช (Gene Bank) แหล่งเก็บรักษาจุลินทรีย์ (Culture Collection) พิพิธภัณฑ์แปลงรวบรวมพันธุ์ (Field Gene Bank/Field Collection) และการอนุรักษ์ไว้ในถิ่นเดิม (In Situ Conservation) และเป็นฐานพันธุกรรมพืชที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงพันธุ์พืชพันธุ์ใหม่และเป็นการป้องกันการเสื่อมพันธุ์และสูญพันธุ์ทั้งในสภาวะปกติและเมื่อเกิดภัยพิบัติ เป้าหมาย 40,000 สายพันธุ์ โดยในปี 2562 ได้อนุรักษ์เชื้อพันธุกรรมพืช เห็ด แมลงและจุลินทรีย์ รวม 55,251 สายพันธุ์/6,175 ไอโซเลท/404,962 ตัวอย่าง และ 3,627 ไร่ จำแนกได้ดังนี้

1. การอนุรักษ์เชื้อพันธุกรรมพืชไว้ในธนาคารเชื้อพันธุพืช (Gene Bank) รวม 39,456 สายพันธุ์
2. การอนุรักษ์จุลินทรีย์ไว้ในแหล่งเก็บรักษาจุลินทรีย์ (Culture Collection) รวม 6,175 ไอโซเลท 527 สายพันธุ์ และ 915 ตัวอย่าง
3. การอนุรักษ์ตัวอย่างพืช วัชพืช และแมลงไว้ในพิพิธภัณฑ์ รวม 404,047 ตัวอย่าง 4 สายพันธุ์ 1,300 ภาพ และ 1 นิทรรศการ
4. การอนุรักษ์พันธุ์พืชไว้ในแปลงรวบรวมพันธุ์ (Field Gene Bank/Field Collection) และการอนุรักษ์ไว้ในถิ่นเดิม รวมทั้งสิ้น 15,264 สายพันธุ์ เป็นพื้นที่ 3,627 ไร่

พันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต

กิจกรรม : ผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต

กรมวิชาการเกษตร ได้ดำเนินการผลิตพืชพันธุ์ดีในขั้นพันธุ์คัด พันธุ์หลัก พันธุ์ขยายและพันธุ์จำหน่ายเพื่อให้เกษตรกรได้ใช้พันธุ์ดีและปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพ เป้าหมาย 63 ชนิด (พืชไร่ 11 ชนิด พืชสวน 33 ชนิด และปัจจัยการผลิต 19 ชนิด) ดำเนินการได้ 63 ชนิด โดยมีการกระจายไปสู่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายแล้ว คิดเป็นร้อยละ 82.77 ของผลการผลิตที่ได้

พืชไร่ 11 ชนิด ประกอบด้วย เมล็ดพันธุ์ (ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ถั่วเขียว ข้าวโพด ทานตะวัน งา ถั่วหรั่ง ฝ้าย ข้าวฟ่าง ถั่วพุ่ม) และท่อนพันธุ์ (อ้อย) กระจายสู่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายแล้ว คิดเป็นร้อยละ 84.91 ของผลการผลิตที่ได้

พืชสวน 33 ชนิด ประกอบด้วย ต้นพันธุ์กลุ่มไม้ผล กลุ่มไม้เมืองหนาว กลุ่มพืชอุตสาหกรรม กลุ่มพืชผัก กลุ่มพืชสมุนไพร และกลุ่มไม้ดอก เมล็ดพันธุ์กลุ่มพืชผัก ท่อนพันธุ์กลุ่มไม้ผล ยอดพันธุ์กลุ่มไม้ดอกและกลุ่มพืชอุตสาหกรรม กระจายสู่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายแล้ว คิดเป็นร้อยละ 68.59 ของผลการผลิตที่ได้

ปัจจัยการผลิต 19 ชนิด ประกอบด้วย กลุ่มชีววินทรีย์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช ได้แก่ ไวรัส NPV ไล่เดือนฝอยศัตรูแมลง หัวเชื้อไล่เดือนฝอย ไล่เดือนฝอยพันธุ์ไทยและชุดผลิตขยายไล่เดือนฝอย เหี่ยวหนูปริโตชีว กลุ่มแมลงกำจัดศัตรูพืช ได้แก่ แตนเบียน หนอนกออ้อย แตนเบียนแมลงดำหนาม แตนเบียนมันสำปะหลัง แตนเบียนหนอนหัวดำนะพรวัวและแมลงหางหนีบ กลุ่มชุดตรวจสอบเชื้อจุลินทรีย์ ได้แก่ Alflatoxin Test Kit กลุ่มเชื้อพันธุ์บริสุทธิ์ ได้แก่ แม่พันธุ์เชื้อเห็ด ตาส้มปลอดโรค กลุ่มปุ๋ยชีวภาพ ได้แก่ ไมโครไรซา แหนแดง หัวเชื้อจุลินทรีย์และไรโซเบียม กระจายสู่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายแล้ว คิดเป็นร้อยละ 94.81 ของผลการผลิตที่ได้

พืชพันธุ์ดีและปัจจัยการผลิตทั้ง 63 ชนิด ที่มีคุณภาพ มีการใช้ประโยชน์ โดยกระจายสู่เกษตรกรแล้ว เป็นเกษตรกร รายย่อย จำนวน 9,277 ราย กลุ่มเกษตรกร จำนวน 353 กลุ่ม กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 64 กลุ่ม และสหกรณ์การเกษตร จำนวน 113 สหกรณ์ สามารถสนับสนุนพื้นที่ปลูกได้ ไม่น้อยกว่า 171,283 ไร่

กิจกรรม : การแปรรูปวัตถุดิบพืชสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน

กรมวิชาการเกษตร ได้จัดทำโครงการแปรรูปวัตถุดิบพืชสมุนไพรให้ได้มาตรฐานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกร ให้ได้มาซึ่งวัตถุดิบที่นำไปสู่ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่น่าเชื่อถือ โดยการแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด สามารถเข้าสู่ตลาดสุขภาพได้กว้างขึ้น รวมถึงเข้าสู่ตลาดสากล อีกทั้งเป็นการเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ให้เกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร ดังนั้นเพื่อให้กลุ่มผู้ปลูกสมุนไพรได้เข้าสู่ระบบการจัดการ GAP/GMP มีสถานที่พร้อมเครื่องมือในการแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรที่สามารถลดความเสี่ยงจากการปนเปื้อนของสารพิษตกค้าง จุลินทรีย์ในวัตถุดิบซึ่งมีผลต่อคุณภาพของสมุนไพร โดยในปี 2562 กรมวิชาการเกษตรมีเป้าหมายพัฒนาศูนย์แปรรูปสมุนไพร จำนวน 5 แห่ง ดำเนินการได้ 5 แห่ง ในพื้นที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี และศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง ดังนี้

1. ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ดำเนินกิจกรรมการสร้างเครือข่ายสมุนไพร ทำให้เกษตรกรมีต้น/หัวขมิ้นชันปลอดโรคเพื่อใช้เป็นแม่พันธุ์ขยายในรุ่นต่อไป มีพันธุ์พืชสำรองไว้ใช้ในภาวะที่เกิดการระบาดของโรคพืช และเป็นแหล่งเชื้อพันธุ์สำหรับผลิตพันธุ์ปลอดโรค มีแหล่งเชื้อพันธุ์เห็ดถั่งเช่าสีทองสำหรับเกษตรกรที่จะผลิตเพื่อการค้า กิจกรรมการแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรเพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ ช่วยสร้างโอกาสให้เกษตรกร/ผู้ประกอบการรายเล็กได้พัฒนาผลผลิตแปรรูป ให้มีคุณภาพ เป็นการเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพร สร้างเครือข่ายผู้ประกอบการแปรรูปวัตถุดิบสมุนไพร

2. ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ ดำเนินกิจกรรมการสร้างเครือข่ายสมุนไพร สร้างแปลงต้นแบบการผลิตกัญชงแบบ GAP สร้างแปลงต้นแบบการผลิตหญ้าหวานแบบอินทรีย์ พัฒนาการแปรรูปกัญชงเพื่อสกัดน้ำมันคุณภาพ พัฒนาวิธีรักษาวัตถุดิบแปรรูปเพื่อสนับสนุนการขาย การบริการส่งเสริมการแปรรูปและการฝึกอบรม การสำรวจและปรับปรุงรูปแบบและโครงสร้างฐานข้อมูล โดยสำรวจข้อมูลเกษตรกรผู้ปลูกสมุนไพรในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง ทำให้ได้ฐานข้อมูลผู้ปลูกขมิ้นชันโพลและฟ้าทลายโจร

3. ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ ดำเนินกิจกรรมการขยายพันธุ์พืชสมุนไพรเพื่อส่งเสริมการปลูกสมุนไพร ผลิตขมิ้นชันต้นพันธุ์ดี โพลพันธุ์ดี มะขามป้อมพันธุ์ดี จัดทำแปลงต้นแบบในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และสุรินทร์ จำนวน 10 แปลง บริการแปรรูปสมุนไพร ติดตามและให้คำแนะนำผู้แปรรูป อบรมหลักสูตรต่าง ๆ ให้เกษตรกร จัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ และร้อยเอ็ด

4. ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี ดำเนินกิจกรรมผลิตเมล็ดพันธุ์ฟ้าทลายโจร เพื่อสนับสนุนเกษตรกร ส่งเสริมการปลูกสมุนไพร ขมิ้นชันพันธุ์ตรัง 1 ขยายพันธุ์สมุนไพรเพื่อส่งเสริมการปลูกสมุนไพรหายาก พัฒนาการผลิตพืชสมุนไพรให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ แปรรูปวัตถุดิบสมุนไพรเพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ และจัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ปลูกพืชสมุนไพรในจังหวัดจันทบุรี สระแก้ว และปราจีนบุรี

5. ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง ดำเนินกิจกรรมผลิตหัวขมิ้นชันปลอดโรค การผลิตหัวพันธุ์ขมิ้นชันในระบบการปลูกแบบไม่ใช้ดิน การแปรรูปสมุนไพรเศรษฐกิจและสมุนไพรท้องถิ่น การฝึกอบรม/ฝึกปฏิบัติให้เกษตรกรในเครือข่ายในด้านการแปรรูปวัตถุดิบพืชสมุนไพร สำรวจและปรับปรุงรูปแบบ โครงสร้างฐานข้อมูลพันธุ์ พื้นที่ปลูกขมิ้นชันภาคใต้และตลาดสมุนไพร

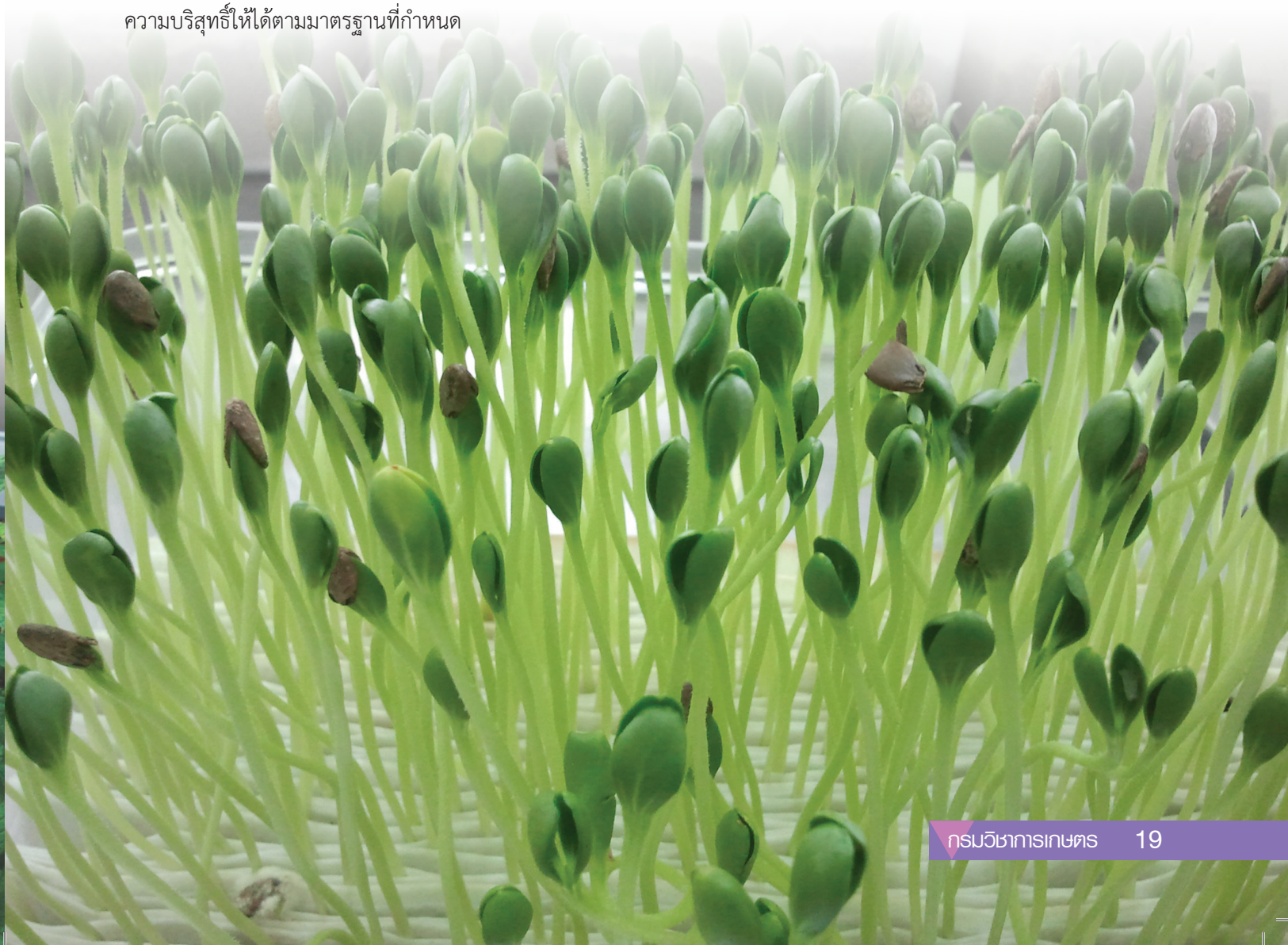
กิจกรรม : การพัฒนาเป็นศูนย์กลางการผลิตเมล็ดพันธุ์พืช รองรับประชาคมอาเซียน (Seed Hub)

กรมวิชาการเกษตรมีแผนผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง (Hub) เมล็ดพันธุ์เขตร้อนของเอเชีย เพื่อเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเกี่ยวกับเมล็ดพันธุ์ทั้งระบบ และเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์พืชสำหรับปรับเปลี่ยนให้เกษตรกรในพื้นที่ที่มีเมล็ดพันธุ์ดีและเหมาะสมในการเพาะปลูก

ดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชพันธุ์ดีเพื่อใช้ภายในประเทศและส่งออก เป้าหมาย 160 ตัน (2 ชนิดพืช ได้แก่ ถั่วเหลืองชั้นพันธุ์ขยาย 100 ตัน และถั่วเขียวชั้นพันธุ์ขยาย 60 ตัน)

ดำเนินการได้ 155.95 ตัน ตรวจสอบมาตรฐานเมล็ดพันธุ์เพื่อออกใบรับรอง เป้าหมาย 2,000 ตัวอย่าง ดำเนินการได้ 4,057 ตัวอย่าง พัฒนาหน่วยตรวจรับรองคุณภาพเมล็ดพันธุ์ตามมาตรฐานสากล เป้าหมาย 2 ศูนย์ ดำเนินการได้ 2 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชพิษณุโลก และห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืช (กรุงเทพฯ) ขยายหมู่บ้านที่ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป้าหมายจำนวน 3 หมู่บ้าน พื้นที่ 50 ไร่ ดำเนินการได้ 3 หมู่บ้าน พื้นที่ 50 ไร่

เมล็ดพันธุ์พืชพันธุ์ดีมีการกระจายสู่เกษตรกรแล้ว แบ่งเป็นเกษตรกรรายย่อยจำนวน 77 ราย และสหกรณ์การเกษตรจำนวน 10 สหกรณ์ โดยสนับสนุนพื้นที่ปลูกได้ไม่น้อยกว่า 18,000 ไร่ และหน่วยงานที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นหน่วยตรวจรับรองคุณภาพเมล็ดพันธุ์ตามมาตรฐานสากล 2 ศูนย์ โดยทำหน้าที่ตรวจสอบความงอก ความชื้น และความบริสุทธิ์ให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

แผนงานยุทธศาสตร์สร้างความมั่นคง และลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

โครงการส่งเสริมการดำเนินงาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ดำเนินการพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้านวิชาการเกษตรด้านพืชและโครงการพิเศษปี พ.ศ. 2562 ให้มีความเหมาะสม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแผนแม่บทของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) และแผนแม่บทของมูลนิธิชัยพัฒนา โดยรวบรวมองค์ความรู้ด้านพืชนำมาถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับเกษตรกร ผ่านการฝึกอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตร จัดทำแปลงต้นแบบ/แปลงสาธิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจและพืชท้องถิ่น เปิดโอกาสให้เกษตรกรได้เข้าใจ เข้าถึงองค์ความรู้ที่ถูกต้องและเหมาะสม และได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ๆ

ในปี 2562 ดำเนินการภายใต้โครงการพระราชดำริ 252 โครงการ ในพื้นที่ 67 จังหวัด โดยมีเป้าหมาย พัฒนาศักยภาพเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการในหลักสูตรต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และตามความต้องการของเกษตรกร จำนวน 12,000 ราย ดำเนินการได้ 14,316 ราย รวมถึงจัดทำแปลงเรียนรู้/แปลงต้นแบบ รวม 2,500 ไร่ ทั้งในพื้นที่โครงการ และพื้นที่ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อเป็นแหล่งศึกษาดูงานและแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจ นอกจากนี้ยังให้บริการความรู้ผ่านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรมีศูนย์ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตรควบคู่ไปกับการเรียนรู้ เรื่องการผลิตพืชตามแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่” รวม 22 แห่ง ซึ่งในปี 2562 ที่ผ่านมามีได้ให้บริการประชาชนผู้สนใจไปแล้ว รวม 339,501 ราย

ผลที่ได้จากการถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยการฝึกอบรมผ่านแปลงเรียนรู้ ทำให้เกษตรกรและผู้สนใจนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง ทำให้สามารถยกระดับความเป็นอยู่พึ่งพาตนเองได้ในวิถีทางเศรษฐกิจพอเพียง สามารถลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มรายได้ในพื้นที่ของตนเองได้

แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จังหวัดชายแดนใต้

โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้

กรมวิชาการเกษตร ได้ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชให้กับเกษตรกรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) ดำเนินการภายใต้ 3 กิจกรรม 10 หลักสูตรหลัก ได้แก่ การพัฒนาการผลิตพืชเสริมรายได้ ในสวนยางพารา การพัฒนาศักยภาพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชไร่เศรษฐกิจ การผลิตเห็ดเสริมรายได้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชท้องถิ่นและพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการระบบเกษตรผสมผสานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อลดการใช้สารเคมี การพัฒนาการผลิตพืชสมุนไพร และหลักสูตรการเพิ่มมูลค่าผลผลิตและการแปรรูป เป้าหมายรวม 11,000 ราย/988 แปลง ดำเนินการได้ 11,046 ราย/991 แปลง

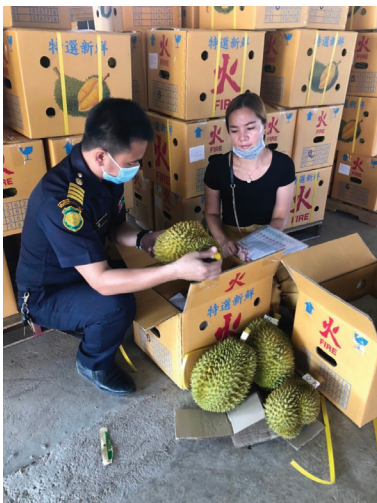
3 กิจกรรมดังกล่าว ประกอบด้วย 1.การฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี เป้าหมาย 10,000 ราย ดำเนินการได้ 10,046 ราย 2.จัดทำแปลงต้นแบบในศูนย์วิจัยเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ เป้าหมาย 74 แปลงดำเนินการได้ 74 แปลง แปลงต้นแบบในโรงเรียน เป้าหมาย 14 แปลง ดำเนินการได้ 14 แปลง และแปลงขยายผลในพื้นที่เกษตรกร เป้าหมาย 900 แปลง ดำเนินการได้ 903 แปลง 3.การติดตามประเมินผลเกษตรกรที่ผ่านการอบรมภายใต้โครงการส่งเสริมอาชีพด้านการเกษตรในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในปีงบประมาณ 2561 โดยมีเป้าหมายเกษตรกร จำนวน 1,000 ราย จากทั้งหมด 8 หลักสูตรหลัก ดำเนินการได้ จำนวน 1,000 ราย

จากการประเมินผล พบว่า เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการอบรมภาพรวมในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 47.30 ยอมรับเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร โดยนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมไปปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 63.70 โดยเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้หลังเข้ารับการอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.30 สามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมไปปรับใช้แล้วทำให้เกิดประโยชน์ต่อครัวเรือน เนื่องจากทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 31.30 และลดต้นทุนการผลิตหรือลดรายจ่ายได้ คิดเป็นร้อยละ 20.80 เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างได้นำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดต่อ คิดเป็นร้อยละ 84.00 บุคคลส่วนใหญ่ที่ได้นำความรู้ไปถ่ายทอดต่อเป็นคนในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 63.20 และญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 55.70

แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

โครงการเพิ่มศักยภาพด้านสินค้าเกษตรชายแดน เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ดำเนินการพัฒนาห้องปฏิบัติการด้านตรวจพืชด้านการเกษตร โดยการจัดซื้อครุภัณฑ์ วิทยาศาสตร์สำหรับใช้ในการตรวจสอบสินค้าเกษตร รวมถึงก่อสร้างอาคารปฏิบัติงาน บ้านพักเจ้าหน้าที่ และยานพาหนะ เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในการตรวจสอบสินค้านำเข้า-ส่งออก สามารถเคลื่อนย้ายสินค้าด้วยความรวดเร็ว และอำนวยความสะดวกในการออกใบรับรองการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรด้านพืชตามมาตรฐานสากล และสอดคล้องนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของรัฐบาล โดยในปี 2562 มีเป้าหมายพัฒนาด้านตรวจพืชด้านการเกษตร 14 แห่ง ดำเนินการได้ 14 แห่ง ในพื้นที่ 10 จังหวัด ดังนี้

1. จังหวัดเชียงราย ด้านตรวจพืชเชียงแสน ด้านตรวจพืชแม่สาย และด้านตรวจพืชเชียงของ
2. จังหวัดหนองคาย ด้านตรวจพืชหนองคาย
3. จังหวัดมุกดาหาร ด้านตรวจพืชมุกดาหาร
4. จังหวัดนครพนม ด้านตรวจพืชนครพนม
5. จังหวัดตราด ด้านตรวจพืชท่าเรือคลองใหญ่
6. จังหวัดสระแก้ว ด้านตรวจพืชอรัญประเทศ
7. จังหวัดตาก ด้านตรวจพืชแม่สอด
8. จังหวัดกาญจนบุรี ด้านตรวจพืชสังขละบุรี
9. จังหวัดสงขลา ด้านตรวจพืชสะเดา และด้านตรวจพืชปาดังเบซาร์
10. จังหวัดนราธิวาส ด้านตรวจพืชท่าเรือตากใบ และด้านตรวจพืชสุไหโก-ลก

ผลการดำเนินงาน

1. มิติการนำเข้า มีปริมาณการนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้น มีสถิติประมาณ 96,000 ฉบับ เนื่องจากทุกด่านตรวจพืชมีการนำระบบ NSW มาใช้ โดยมีการกำหนดพิกัดศุลกากรและรหัสสถิติสินค้าที่อยู่ในข่ายควบคุม การนำเข้า นำผ่าน ผู้นำเข้าต้องใช้งานระบบอิเล็กทรอนิกส์ และมีการเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวไปยังกรมศุลกากร สินค้าทั้งหมดที่เกี่ยวข้องจึงต้องแจ้งการนำเข้าและต้องผ่านพิธีการของด่านตรวจพืช ทำให้การหลบหนีหรือหลีกเลี่ยงไม่แจ้งด่านตรวจพืชทำได้ยากยิ่งขึ้น
2. มิติการส่งออก มีปริมาณการส่งออกพืชเพิ่มมากขึ้น สถิติการออกใบรับรองสุขอนามัยพืชสำหรับส่งออกมีสถิติประมาณ 140,000 ฉบับ ซึ่งสามารถออกใบรับรองได้ทุกด่านตรวจพืชโดยมีมาตรฐานเดียวกัน และมีการแจ้งเตือนการตรวจพบศัตรูพืช หรือการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการนำเข้าจากประเทศปลายทางน้อยกว่า 5 ครั้งต่อปี
3. การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เดิมมีข้อจำกัดในการเดินทาง เนื่องจากด่านในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษส่วนใหญ่ต้องดูแลจุดผ่านแดนถาวร และจุดผ่อนปรนหลายจุด ทำให้บางครั้งการดูแลอาจไม่ทั่วถึง การเพิ่มยานพาหนะทำให้เจ้าหน้าที่ที่มีความสะดวกในการเดินทางไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ทำการ หรือตามจุดผ่อนปรนได้ดียิ่งขึ้น จึงสามารถควบคุมกำกับดูแลสินค้าที่อยู่ในข่ายรับผิดชอบตามกฎหมายได้ดีกว่าเดิม
4. การมีอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ทำให้สามารถตรวจสอบศัตรูพืชได้ดียิ่งขึ้น การสวมตัวอย่างและเก็บรักษาตัวอย่างให้อยู่ในสภาพดีก่อนนำส่งไปวิเคราะห์ยังห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การตรวจสอบและจำแนกชนิดศัตรูพืช การตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ (เปอร์เซ็นต์การงอกและความบริสุทธิ์) การตรวจสอบพืชตัดแปรพันธุกรรม (GMOs) การตรวจความปลอดภัยด้านอาหาร (ตรวจสอบสารพิษตกค้าง และการปนเปื้อนของจุลินทรีย์)
5. เจ้าหน้าที่ได้รับสวัสดิการในการทำงานที่ดีขึ้น โดยมีอาคารสำนักงาน/อาคารปฏิบัติงานเป็นหลักแหล่งของตนเองและเป็นสัดส่วน มีที่พักของหน่วยงานโดยไม่ต้องไปเช่า ลดภาระค่าใช้จ่าย มีความสุขในการปฏิบัติงานและการอยู่อาศัย

แผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์

โครงการพัฒนาระบบรับชำระเงินค่าธรรมเนียม การออกใบอนุญาต ใบรับรองและใบผ่านด่านยาง

ดำเนินการพัฒนาระบบการยื่นคำขอและออกใบอนุญาต/ใบรับรอง/ใบผ่านด่านยางอิเล็กทรอนิกส์ ให้รองรับการทำ Single Form ผ่านระบบ NSW และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นำเข้า/ส่งออกยาง และการตรวจปล่อยสินค้ากับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง (G2G) และภาคเอกชน (B2G) ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์โลจิสติกส์ รวมถึงสามารถรองรับการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ ในการออกใบอนุญาต/ใบรับรอง/ใบผ่านด่านยางที่มีปริมาณมากกว่า 10,000 รายการต่อวัน และไม่จำกัดจำนวนผู้ใช้งาน ปัจจุบันดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างตรวจรับงวดงานครั้งที่ 2

โครงการพัฒนาโปรแกรมปฏิบัติการ (Application) สำหรับการตรวจสอบคุณภาพยาง

ดำเนินการพัฒนาโปรแกรมปฏิบัติการ (Application) สำหรับการตรวจสอบคุณภาพยาง และสถานที่เก็บยางของผู้ประกอบการ เพื่อประกอบการออกใบอนุญาต/ใบรับรอง/ใบผ่านด่านยางให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์โลจิสติกส์ ให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบออกใบอนุญาต/ใบรับรอง/ใบผ่านด่านยาง และสามารถรองรับการใช้งานการลงลายเซ็นอิเล็กทรอนิกส์ (Digital Signature) สำหรับการยื่นคำขอของผู้ประกอบการ รวมถึงการพิจารณาอนุญาตของเจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตร เพื่อลดระยะเวลาในการรอรายงานผลการตรวจคุณภาพยางและสถานที่เก็บยางของผู้ประกอบการ เพื่อประกอบการออกใบอนุญาต/ใบรับรอง/ใบผ่านด่าน ปัจจุบันดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างตรวจรับงวดงานครั้งที่ 3

โครงการพัฒนาระบบและปรับปรุงประสิทธิภาพการเชื่อมโยงข้อมูลแบบอิเล็กทรอนิกส์

ดำเนินการพัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลแบบอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 4 ระบบ ได้แก่

- 1.ระบบการนำเข้า นำผ่าน พืช ผลผลิตพืช ตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- 2.ระบบการนำเข้า นำผ่าน วัตถุอันตราย ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

- 3.ระบบการนำเข้า นำผ่าน และส่งออกปุ๋ย ตามพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้เชื่อมโยงผ่านคำขอกกลางแบบ e-Single form ณ จุดเดียว ผ่านระบบ NSW เชื่อมโยงข้อมูลแบบไร้กระดาษการชำระเงินค่าธรรมเนียมแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) และเชื่อมโยงข้อมูลแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความพร้อมในการรองรับ e-Phyto certification ในกลุ่ม ASEAN Single Windows รวมถึงต่างประเทศที่กรมวิชาการเกษตรได้มีข้อตกลงการแลกเปลี่ยนข้อมูล e-Phyto

- 4.ระบบการขอใบอนุญาต ใบรับรอง เพื่อการนำเข้า ส่งออก และนำผ่านของพืช ผลผลิตพืช และปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ผ่านช่องทางเดียวของกรมวิชาการเกษตร และการชำระเงินค่าธรรมเนียมแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) ปัจจุบันดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างตรวจรับงวดงานครั้งที่ 3

แผนงานบูรณาการวิจัยและนวัตกรรม

โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อใช้ประโยชน์พัฒนาสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

เพื่อให้ได้เทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการผลิตพืช กรมวิชาการเกษตรดำเนินการวิจัยและพัฒนาภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการวิจัยและพัฒนาของกรมวิชาการเกษตร ปี 2559-2564 โดยปี 2562 ประกอบด้วย การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้พื้นฐานการเกษตรด้านพืช จำนวน 9 ชุดโครงการวิจัยและโครงการวิจัยเดี่ยว และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญเฉพาะพื้นที่ จำนวน 179 ชุดโครงการวิจัยและโครงการวิจัยเดี่ยว จำแนกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. การปรับปรุงพืชพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรได้วิจัยและพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืชเพื่อให้ได้พืชพันธุ์ใหม่ที่มีผลผลิตสูง คุณภาพดี เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และตรงตามความต้องการของตลาด ซึ่งมีการขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ตั้งแต่ผสมพันธุ์ (โดยใช้พ่อแม่พันธุ์จากฐานพันธุ์กรรมพืชที่กรมวิชาการเกษตรได้รวบรวมไว้ในสภาพธนาคารเชื้อพันธุ์พืชและสภาพแปลง) คัดเลือกพันธุ์ เปรียบเทียบพันธุ์และทดสอบพันธุ์ ซึ่งใช้ระยะเวลาในการปรับปรุงพันธุ์ 5-10 ปี แล้วแต่ชนิดพืช ในปี 2562 กรมวิชาการเกษตรรับรองพันธุ์ จำนวน 34 พันธุ์ แบ่งเป็นพันธุ์พืชสวน พันธุ์พืชไร่และพืชท้องถิ่น ดังนี้

พันธุ์พืชสวน

มะพร้าวลูกผสมสามทางพันธุ์ชุมพร 1

- ผลผลิตสูงเฉลี่ย 102 ผลต่อต้นต่อปี หรือ 2,252 ผลต่อไร่ต่อปี
- น้ำหนักเนื้อมะพร้าวแห้งสูง 337 กรัมต่อผลต่อปี หรือ 766 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี
- น้ำมันต่อเนื้อมะพร้าวแห้งสูง 61 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตน้ำมันเฉลี่ย 21 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี

มะพร้าวลูกผสมสามทางพันธุ์ชุมพร 2

- ผลผลิตสูงเฉลี่ย 108 ผลต่อต้นต่อปี หรือ 2,372 ผลต่อไร่ต่อปี
- ผลขนาดกลาง น้ำหนักเฉลี่ย 1,509 กรัมต่อผล
- น้ำหนักเนื้อมะพร้าวแห้ง 250 กรัมต่อผลต่อปี หรือ 584 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี
- น้ำมันต่อเนื้อมะพร้าวแห้งสูง 62 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตน้ำมันเฉลี่ย 17 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี

พริกใหญ่พันธุ์พิจิตร 2

- ผลผลิต 2,174-2,926 กิโลกรัมต่อไร่
 - ต้นสูง 78.30 เซนติเมตร สะดวกต่อการเก็บเกี่ยว
 - สีแดงเข้ม เนื้อน้อย เหมาะสำหรับผลิตซอสพริก
- สามารถเก็บเมล็ดพันธุ์เพื่อปลูกในรุ่นต่อไปได้

พริกขี้หนูเลย์พันธุ์ศรีสะเกษ 4

- ผลผลิตสูง 1,596 กิโลกรัมต่อไร่
- ความเผ็ดต่ำ เหมาะสำหรับบริโภคสด
- สามารถเก็บเมล็ดพันธุ์เพื่อปลูกในรุ่นต่อไปได้

พริกชี้หูสวนพันธุ์กาญจนบุรี 2

- ผลผลิตสูงเฉลี่ย 1,014-1,845 กิโลกรัมต่อไร่
- เก็บเกี่ยวได้เร็ว อายุเก็บเกี่ยวประมาณ 100 วัน เหมาะสำหรับปลูกในสภาพร่มเงาประมาณ 25 เปอร์เซ็นต์ จะทำให้ผลพริกสีสดเป็นเงามีอายุเก็บเกี่ยวได้นานขึ้น

สต.03

มันเทศพันธุ์สุโขทัย 1

- ผลผลิต 3,884 กิโลกรัมต่อไร่
- สีเนื้อเมื่อสุกสีเหลืองเข้ม เหนียวนุ่ม หวานน้อย
- พลังงานสูง คาร์โบไฮเดรต และแคลอรีสูง สามารถทดแทนอาหารให้พลังงานที่แปรรูปจากแป้งและน้ำตาล

พันธุ์สต.03 (พจ.226-31 x T101)

สต.18

สต.18

มันเทศพันธุ์สุโขทัย 2

- ผลผลิตเฉลี่ย 2,900 กิโลกรัมต่อไร่
- สีเนื้อเมื่อสุกมีสีเหลืองอมส้ม เหนียวนุ่ม รสชาติหวาน
- มีคุณค่าทางโภชนาการ สารเบต้า-แคโรทีนสูง
- ให้พลังงาน คาร์โบไฮเดรต และแคลอรีสูง สามารถทดแทนอาหารให้พลังงานที่แปรรูปจากแป้งและน้ำตาล

มันเทศพันธุ์พิจิตร 2

- ผลผลิตสูงเฉลี่ย 3,617 กิโลกรัมต่อไร่
- ปริมาณแป้งร้อยละ 23.40 คิดเป็นผลผลิตแป้ง 846 กิโลกรัมต่อไร่
- ได้ปริมาณขนาดหัวที่โรงงานต้องการร้อยละ 86.20 ของน้ำหนักรวม

มะขามเปรี้ยวพันธุ์ศรีสะเกษ 1

- ผลผลิตสูง 4.50 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี
- ปริมาณเนื้อสูงร้อยละ 47.90
- ฝักมีขนาดใหญ่ ความยาว 15.78 เซนติเมตร ความหนาฝัก 1.99 เซนติเมตร

มะม่วงหิมพานต์พันธุ์ศรีสะเกษ 3

- ผลผลิตสูง ผลผลิตเมล็ดทั้งเปลือกต่อต้นเฉลี่ย 3 ปี 5.38 กิโลกรัมต่อต้น
- น้ำหนักเมล็ดทั้งเปลือกต่อเมล็ดสูง 8.50 กรัม
- เปอร์เซ็นต์เมล็ดเนื้อในสูงร้อยละ 30.80

มะเขือเทศสีดาพันธุ์ศรีสะเกษ 2

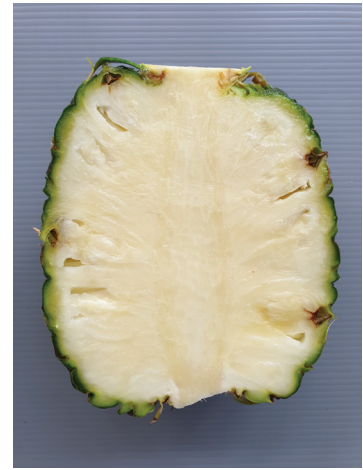
- ผลผลิตเฉลี่ยสูงถึง 6.62 ตันต่อไร่
- ปริมาณวิตามินซี (Ascorbic acid) สูงถึง 43.30 mg/100 g FW
- ปริมาณกรดที่ไทเทรตได้สูงถึงร้อยละ 0.93

สับปะรดพันธุ์เพชรบุรี 2

- อัตราส่วนน้ำหนักเนื้อ : น้ำหนักผลเฉลี่ย 0.29
- ความหวานเฉลี่ย 13.9–17.9 องศาบริกซ์
- ตาตั้ง ความลึกตาเฉลี่ย 0.73–0.81 เซนติเมตร
- ผลทรงกระบอก Canning ratio 0.93–0.99

เหมาะสำหรับการบรรจุกระป๋อง

มะละกอฮอลแลนด์พันธุ์ศรีสะเกษ

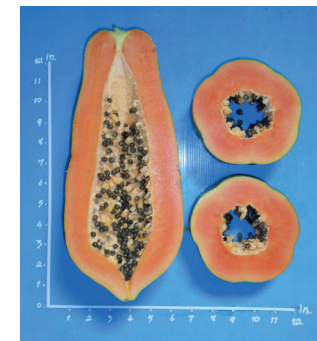
- ผลผลิตเฉลี่ย 24.50 กิโลกรัมต่อต้น
- เก็บเกี่ยวผลผลิตเร็ว สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้

หลังจากปลูก 209 วัน

มะละกอพันธุ์ศรีสะเกษ 1

- ผลผลิต 30.80 กิโลกรัมต่อต้น
- ผลขนาดใหญ่ น้ำหนักผล 1.80 กิโลกรัม เนื้อหนา 3.34 เซนติเมตร
- เหมาะสำหรับบริโภคสดและแปรรูป

กล้วยน้ำว้าพันธุ์สุโขทัย 1

- ผลผลิตสูง น้ำหนักเครือเฉลี่ย 16.10 กิโลกรัม
- จำนวนหวีเฉลี่ย 9.8 หวีต่อเครือ
- มีคุณค่าทางโภชนาการ มีวิตามินบี 3 0.006 มิลลิกรัม และโพแทสเซียม 309 มิลลิกรัม
- เนื้อมีสีครีมอ่อน เนื้อละเอียดเหนียว รสหวานไม่ปนเปรี้ยว

ปัญจพันธ์พันธุ์เชียงราย 1

- ผลผลิตน้ำหนักแห้ง 210.50 กิโลกรัมต่อไร่
- สารซาโปนินทั้งต้นเฉลี่ย 11.47 กรัมต่อน้ำหนักแห้ง 100 กรัม
- อายุเก็บเกี่ยว 105 วัน

ปัญจพันธ์พันธุ์เชียงราย 2

- ผลผลิตน้ำหนักสด 2,635 กิโลกรัมต่อไร่
- ปริมาณคลอโรฟิลล์ในใบ 291.10 มิลลิกรัมต่อตารางเมตร

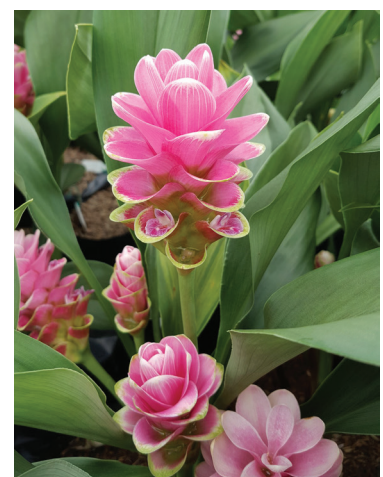
ปทุมมาพันธุ์เชียงราย 1

- ออกดอกเร็ว อายุปลูกถึงให้ดอก 50-70 วัน
- ผลผลิตต่อช่อดอก 3-4 ดอกต่อกอ
- กลีบประดับสีชมพูเข้ม
- อายุการใช้งาน 4-7 สัปดาห์
- เหมาะสำหรับผลิตเป็นไม้กระถาง

ปทุมมาพันธุ์เชียงราย 2

- ผลผลิตช่อดอก 6-8 ดอกต่อกอ
- แตกกอดี ผลผลิตหัวพันธุ์ 5-9 หัวต่อกอ
- อายุการใช้งาน 13 วัน
- เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอก

ปทุมมาพันธุ์ชียงราย 3

- ออกดอกเร็ว อายุปลูกถึงให้ดอก 56-62 วัน
- ผลผลิตช่อดอก 2-3 ดอกต่อช่อ
- กลีบประดับสีขาว
- อายุการใช้งาน 4-5 สัปดาห์
- ก้านช่อดอกตรง เหมาะสำหรับ

เป็นไม้ดอกกระถาง

ปทุมมาพันธุ์ชียงราย 4

- ผลผลิตช่อดอก 3-7 ดอกต่อช่อ
- ผลผลิตหัวพันธุ์ 4-7 หัวต่อช่อ
- อายุการใช้งาน 14 วัน
- เหมาะสำหรับเป็นไม้ตัดดอก

กาหลาพันธุ์ยะลา 1

- ผลผลิตดอก 386 ดอกต่อกอต่อปี (อายุ 3 ปี หลังปลูก)
- ช่อดอกทรงถ้วย สีแดงเข้ม ประดับหนาเรียงเป็นระเบียบคล้ายดอกบัว
- น้ำหนักดอกเฉลี่ย 133.29 กรัม เมื่อดอกบาน 80 เปอร์เซ็นต์
- อายุปักแจกัน 5 วัน

กาหลาพันธุ์ยะลา 2

- ผลผลิตดอก 300 ดอกต่อกอต่อปี (อายุ 3 ปี หลังปลูก)
- ช่อดอกทรงถ้วย สีแดงอมส้ม ขอบกลีบประดับสีเขียวอ่อนเรียงซ้อนหลายชั้น เรียงเป็นระเบียบคล้ายดอกบัว
- น้ำหนักดอกเฉลี่ย 98 กรัม เมื่อดอกบาน 80 เปอร์เซ็นต์
- อายุปักแจกัน 6 วัน

กาหลาพันธุ์ยะลา 3

- ผลผลิตดอก 227 ดอกต่อกอต่อปี (อายุ 3 ปี หลังปลูก)
- ช่อดอกทรงถ้วย สีแดงสด ขอบกลีบประดับสีขาว เรียงเป็นระเบียบคล้ายดอกบัว
- น้ำหนักดอกเฉลี่ย 157.86 กรัม เมื่อดอกบาน 80 เปอร์เซ็นต์
- อายุปักแจกัน 5 วัน

กาหลาพันธุ์ยะลา 4

- ผลผลิตดอก 280 ดอกต่อกอต่อปี
- ช่อดอกทรงถ้วย สีชมพูอมแดง กลีบประดับหนา ขอบกลีบประดับสีขาว เรียงเป็นระเบียบคล้ายดอกบัว
- น้ำหนักดอกเฉลี่ย 135.39 กรัม เมื่อดอกบาน 80 เปอร์เซ็นต์
- อายุปักแจกัน 6 วัน

พันธุ์พืชไร่

ถั่วเขียวพันธุ์ชยันต 3

- ผลผลิต 232 กิโลกรัมต่อไร่
- ขนาดเมล็ดใหญ่ เหมาะสำหรับเพาะถั่วงอก
- เหมาะสำหรับแปรรูป เป็นวุ้นเส้นมีสีขาวใสเหนียวนุ่ม

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 9

- ขนาดเมล็ดโตกว่าพันธุ์มาตรฐานที่อยู่ในกลุ่มขนาดเมล็ดปานกลาง มีน้ำหนัก 100 เมล็ดเท่ากับ 52.80 กรัม
- ผลผลิตฝักแห้ง 264 กิโลกรัมต่อไร่
- มีปริมาณโปรตีนสูง สามารถทดแทนการบริโภคโปรตีนจากเนื้อสัตว์

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์นครสวรรค์ 4

- ผลผลิตสูง ทนทานแล้งในระยะออกดอก ระบบรากแข็งแรง
- ผลผลิตเฉลี่ยในสภาพปกติ 1,092 กิโลกรัมต่อไร่ และผลผลิตเฉลี่ยในสภาพขาดน้ำในระยะออกดอก 695 กิโลกรัมต่อไร่
- ทนทานต่อการหักล้ม เก็บเกี่ยวด้วยมือได้ง่าย

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์นครสวรรค์ 5

- ผลผลิตสูง ทนทานแล้งในระยะออกดอก
- ต้านทานโรคใบไหม้แผลใหญ่และโรคราสนิม
- ผลผลิตเฉลี่ยในสภาพปกติ 1,176 กิโลกรัมต่อไร่ และผลผลิตเฉลี่ยในสภาพขาดน้ำในระยะออกดอก 749 กิโลกรัมต่อไร่
- สามารถเก็บเกี่ยวได้เร็วที่อายุ 95-100 วัน ฝักแห้งเร็ว

ข้าวโพดข้าวเหนียวลูกผสมพันธุ์ชัยนาท 2

- ผลผลิตฝักทั้งเปลือก 2,132 กิโลกรัมต่อไร่
- ผลผลิตฝักปอกเปลือก 1,306 กิโลกรัมต่อไร่
- เมล็ดมีสีขาวม่วง
- คุณภาพเหนียวนุ่ม เหมาะกับการรับประทาน ฝักสด

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 15

- อายุเก็บเกี่ยวสั้น 8 เดือน
- ผลผลิตหัวสดสูงเฉลี่ย 4,632 กิโลกรัมต่อไร่
- เปอร์เซ็นต์แป้งสูงเฉลี่ย 29.20
- ผลผลิตแป้งสูงเฉลี่ย 1,355 กิโลกรัมต่อไร่

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 7

- ผลผลิตฝ้ายปุยทั้งเมล็ด เฉลี่ย 196 กิโลกรัม ต่อไร่
- ทนทานต่อเพลี้ยจักจั่นฝ้าย
- ต้านทานต่อโรคใบหงิก
- สมอมีขนาดใหญ่ มีน้ำหนักปุย 4.91 กรัม ต่อสมอ

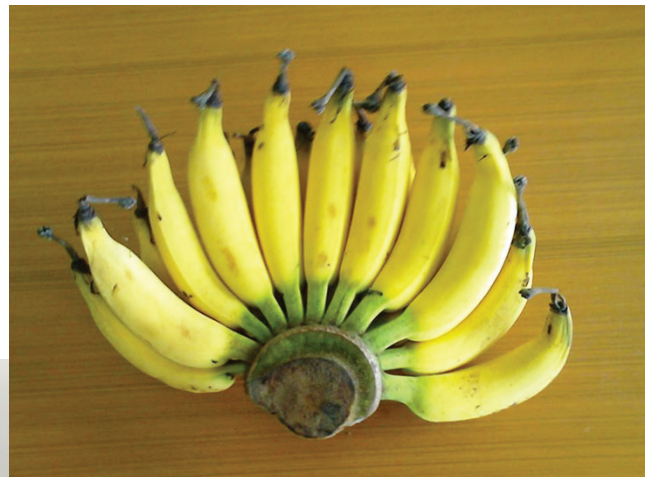
อ้อยก้านน้ำพันธุ์ศรีสำโรง 1

- ผลผลิตน้ำอ้อยเฉลี่ย 5,647 ลิตรต่อไร่ ความหวาน 19.10 องศาบริกซ์
- ให้ผลผลิตเฉลี่ย 18.47 ตันต่อไร่ มีความหวานเฉลี่ย 13.69 ซีซีเอส และให้ผลผลิตน้ำตาล 2.53 ตัน ซีซีเอสต่อไร่
- ต้านทานโรคเส้ดำ และโรคเหี่ยวเน่าแดงปานกลาง

พันธุ์พืชท้องถิ่น

กล้วยเล็บมือนางพันธุ์ชุมพร 1

- เครือใหญ่ น้ำหนักเครือเฉลี่ย 5.70 กิโลกรัม
- ผลมีขนาดใหญ่ น้ำหนักผลเฉลี่ย 33.80 กรัม
- การจัดเรียงของผลในหวีเป็นระเบียบเหมาะแก่การบรรจุหีบห่อ

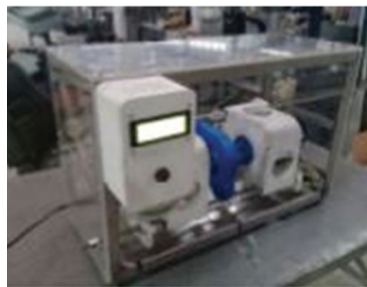

2. เครื่องจักรกลการเกษตร

กรมวิชาการเกษตรได้ทำการวิจัยและพัฒนาเครื่องจักรกลการเกษตรเพื่อให้เกษตรกรมีเครื่องจักรกลการเกษตรที่เหมาะสมและมีเครื่องมือที่มีราคาต่ำกว่าการนำเข้าจากต่างประเทศ เป็นการลดต้นทุนการผลิต จำนวน 8 ต้นแบบ

เครื่องกะเทาะข้าวโพดทั้งเปลือก แบบแยกเปลือกและซัง

- มีประสิทธิภาพการกะเทาะ 94.94 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณเมล็ดตกหัก 1.96 เปอร์เซ็นต์ ลดความชื้นเมล็ดลง 12.61 เปอร์เซ็นต์ มีอัตราการทำงานประมาณ 900 กิโลกรัมต่อชั่วโมง
- สามารถกะเทาะข้าวโพดที่มีเปลือกหุ้มได้แยกเปลือกและซัง

เครื่องควั่นเมล็ดออกจากเนื้องา

- มีการทำงานแบบกึ่งอัตโนมัติ โดยความเร็วเฉลี่ยการทำงานในการควั่นเม็ดงา 0.05 ผลต่อวินาที (20 วินาทีต่อผล) หรือความสามารถในการควั่น 180 ผลต่อชั่วโมง (ประมาณ 7 กิโลกรัมต่อชั่วโมง)
- อัตราความสูญเสียเนื้องาเฉลี่ยสูงกว่าการควั่นใช้แรงงานคน 5.1 เปอร์เซ็นต์ โดยน้ำหนัก
- อัตราการสิ้นเปลืองพลังงาน 60 วัตต์
- สามารถทำงานทดแทนแรงงานในการควั่นได้ 2-3 เท่า

เครื่องแยกเมล็ดโกโก้จากผล

- มีความเหมาะสมใช้งานกับผลโกโก้ขนาด 68-95 มิลลิเมตร
- มีความสามารถในการทำงาน 1,400 ผลต่อชั่วโมง
- มีอัตราการสิ้นเปลืองพลังงานไฟฟ้า 600 วัตต์ต่อชั่วโมง
- มีความสามารถในการทำงานมากกว่าการใช้แรงงานคนคัดแยกเมล็ด 2.7 เท่า (แรงงาน 504 ผลต่อชั่วโมง)
- มีต้นทุนการใช้งานเครื่องแยกผลโกโก้ 84 บาทต่อกิโลกรัม
- จุดคุ้มทุนของการใช้งานเครื่องคัดแยกเมล็ดโกโก้ 6.05 ต้นต่อปี และมีระยะเวลาคืนทุน 2 ปี ที่อัตราผลตอบแทนเงินลงทุนของเครื่องแยกเมล็ดโกโก้จากผล 67.75 เปอร์เซ็นต์ต่อปี

เครื่องปลูกต้นกล้าสำหรับพริกตกพ่วงรถแทรกเตอร์

• เครื่องปลูกต้นแบบสามารถใช้ในการปลูกต้นกล้าแบบเพาะถาดได้หลายชนิด ต้นกล้าที่ใช้มีความสูงระหว่าง 10 - 15 เซนติเมตร ปลูกแบบแถวคู่ระยะระหว่างแถวประมาณ 50 เซนติเมตร ระยะระหว่างต้น 50 - 60 เซนติเมตร วงล้อปลูกมีถ้วยปลูก 4 ชุด โดยใช้ล้อขับส่งกำลังผ่านโซ่ให้วงล้อปลูกหมุน พาถ้วยปลูกรับต้นกล้าและนำต้นกล้าลงปลูก มีใบปาดกลบดินและระบบหยอดน้ำให้ต้นกล้าที่ปลูก

- ที่ความเร็วการเคลื่อนที่ 0.18 เมตรต่อวินาที เครื่องปลูกต้นกล้ามีความสามารถในการทำงาน 0.4 ไร่ต่อชั่วโมง
- มีประสิทธิภาพการทำงาน 77.36 เปอร์เซ็นต์ มีประสิทธิภาพการปลูก 90 เปอร์เซ็นต์ เมื่อปลูกแบบยกร่อง และมีประสิทธิภาพการปลูก 84.09 เปอร์เซ็นต์ เมื่อปลูกแบบไม่ยกร่อง

เครื่องอบแห้งแบบโรตารีผสมผสานโรงตากพลังงานแสงอาทิตย์สำหรับผลิตเมล็ดโกโก้แห้ง

เครื่องอบแห้งแบบโรตารี

• ถังอบทรงกระบอกสลิปสองเหลี่ยมมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.20 เมตร ยาว 1.10 เมตร ปริมาตรของถังอบ 1.25 ลูกบาศก์เมตร

• ถังอบสามารถหมุนได้เพื่อให้เมล็ดโกโก้แยกออกจากกัน และแห้งอย่างสม่ำเสมอ

• ใช้แก๊สหุงต้มเป็นเชื้อเพลิงให้พลังงานความร้อน จุดไฟด้วยตัวสปาร์คไฟฟ้า โดยมีอุปกรณ์โซลินอยด์วาล์วทำหน้าที่เปิด-ปิดแก๊ส เพื่อควบคุมอุณหภูมิในการอบตามที่ตั้งค่าไว้ที่อุปกรณ์ควบคุมอุณหภูมิ

• ระบบหมุนเวียนลมกลับเพื่อประหยัดเชื้อเพลิงเมื่อเมล็ดโกโก้ใกล้แห้ง

โรงตากพลังงานแสงอาทิตย์

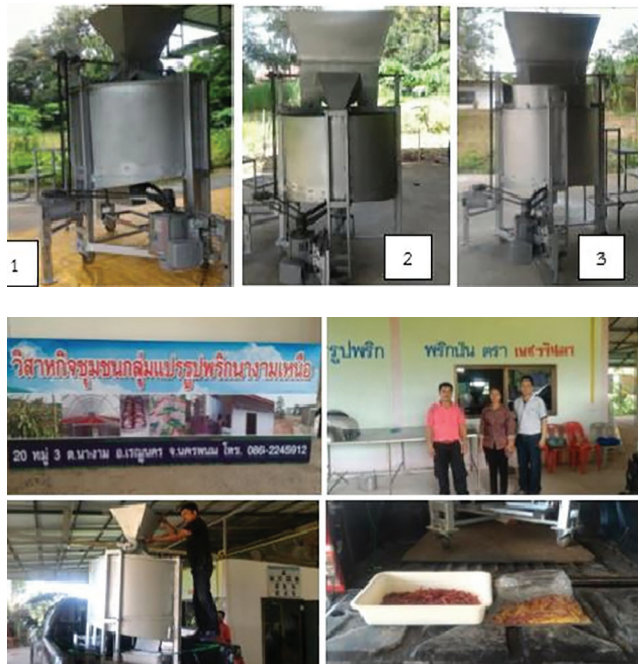
- ขนาดกว้าง x ยาว x สูง เท่ากับ 6 x 6 x 1.8 เมตร
- โครงสร้างแบบถอดประกอบได้

เครื่องจักรบดย่อยพืชผักและสมุนไพร

เครื่องแยกเมล็ดพริกออกจากเปลือก

- ใช้มอเตอร์ 1 เฟส ขนาด 3 แรงม้า ความเร็วรอบ 1,450 รอบต่อนาที ระบบไฟฟ้า 220 โวลต์ 50 / 60 เฮิร์ตซ์ เป็นต้นกำลัง
- เครื่องต้นแบบทำงานได้ดีที่ความเร็วใบตีแยกเมล็ด 41.1 เมตรต่อวินาที อัตราการป้อน 164 กิโลกรัมต่อชั่วโมง และขนาดรูตะแกรง 11.20 มิลลิเมตร
- เมล็ดที่หลุดจากเปลือกแล้วอยู่ในช่องเก็บเมล็ด มีค่า 96.80 เปอร์เซ็นต์ 94.60 เปอร์เซ็นต์ และ 97.60 เปอร์เซ็นต์ ในพริกพันธุ์จินดาแดง พันธุ์อินเดียใหญ่ และพันธุ์เฮียะโต๋ ตามลำดับ

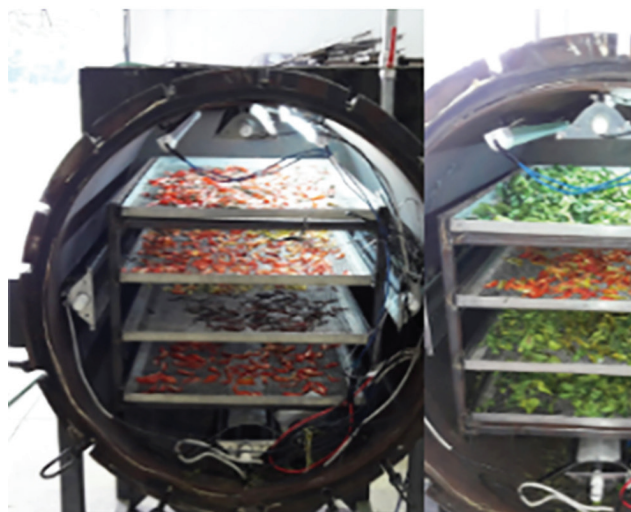

เครื่องตีแยกเมล็ดมะเขือเทศออกจากเปลือก

- รูตะแกรงมีขนาด 8 มิลลิเมตร ต้นกำลังเป็นมอเตอร์เฟสเดียวขนาด 3 แรงม้า 220 โวลต์ ความเร็วเชิงเส้นปลายใบตีแยกเมล็ด 22.50 เมตรต่อวินาที
- แยกเมล็ดมะเขือเทศพันธุ์ท้อได้มากที่สุด 98.30 เปอร์เซ็นต์ เมื่อ Cc 10 มิลลิเมตร และ Sci เท่ากับ Sco
- แยกเมล็ดพันธุ์สีดาแยกเมล็ดได้มากที่สุด 91.20 เปอร์เซ็นต์ เมื่อ Cc 20 มิลลิเมตร และ Sci เท่ากับ Sco
- แยกเมล็ดพันธุ์โอปอได้มากที่สุด 98.91 เปอร์เซ็นต์ เมื่อ Cc มีค่า 30 มิลลิเมตร และ Sci เท่ากับ Sco

เครื่องอบแห้งผักและสมุนไพรที่มีการลดความดันอากาศ

- เครื่องอบแห้งสุญญากาศแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ
 - 1) ห้องอบแห้งทรงกระบอกกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง 750 มิลลิเมตร ยาว 1,200 มิลลิเมตร ด้านในมีชั้นตะแกรงสแตนเลสวางผลิตภัณฑ์ ขนาด 500x1,000 มิลลิเมตร (กว้างxยาว) จำนวน 4 ถาด
 - 2) บั้มสุญญากาศ แบบ Water Jet สร้างภาวะสุญญากาศที่ 730 มิลลิเมตรปรอท
 - 3) ระบบให้ความร้อนใช้ฮีตเตอร์ไฟฟ้า ขนาด 1,000 วัตต์ จำนวน 4 แท่ง และใช้อุปกรณ์ไมโครคอนโทรลเลอร์ควบคุมอุณหภูมิในห้องอบแห้ง อบแห้งผักและสมุนไพร ได้แก่ พริกขี้หนู มะเขือเทศ บวบก ขมิ้นชัน ไพล ใบมะกรูด ที่ภาวะสุญญากาศ 700 มิลลิเมตร อุณหภูมิอบแห้ง 45 องศาเซลเซียส
- ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีสีสันทันเป็นธรรมชาติสำหรับผักและคงสารสำคัญของผลิตภัณฑ์สมุนไพร

เครื่องสกัดองค์ประกอบน้ำมันธรรมชาติจากพืช

- สกัดสารแคปไซซินด้วยเทคนิคคาร์บอนไดออกไซด์เหนือวิกฤต พบว่าผงพริกที่มีขนาด 0.177 - 0.342 มิลลิเมตร มีผลเพิ่มปริมาณสารแคปไซซินที่สกัดได้ สภาวะที่เหมาะสมที่สุดในการสกัดสารแคปไซซิน คือ การใช้เอทานอล 25 มิลลิลิตร ความดัน 15 เมกะปาสคาล และใช้ระยะเวลาในการสกัด 60 นาที
- สกัดน้ำมันมะเขือเทศพันธุ์อีเปอ พบว่าปริมาณน้ำมันที่สกัดได้อยู่ในช่วง 3.04 - 14.02 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งสภาวะที่ให้ปริมาณน้ำมันที่สกัดได้สูงสุดคือที่ความดัน 20 เมกะปาสคาล ปริมาณเอทานอล 40 มิลลิลิตร ระยะเวลาที่ใช้ในการสกัด 60 นาที
- สกัดน้ำมันเมล็ดองุ่น เมล็ดองุ่นพันธุ์ชิลี จากสภาวะการสกัดที่ความดัน 20 เมกะปาสคาล เอทานอล 40 มิลลิลิตร เวลา 90 นาที ให้ปริมาณน้ำมันในการสกัดอยู่ที่ 9.32 เปอร์เซ็นต์ และการนำเทคนิค Pressure Swing Extractions เข้ามาร่วมในการสกัดจะสามารถให้ปริมาณน้ำมันอยู่ที่ 13.45 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งเพิ่มสูงขึ้น 4.13 เปอร์เซ็นต์

3. เทคโนโลยีการผลิตพืช

ชุดตรวจสอบธาตุอาหารพืชในดินและชุดตรวจสอบคุณภาพน้ำทางการเกษตร

- ได้ชุดตรวจสอบธาตุอาหารพืชในดิน และชุดตรวจสอบคุณภาพน้ำ ที่มีขนาดกะทัดรัด สามารถพกพาไปใช้ในภาคสนามได้อย่างสะดวก ให้ผลการตรวจสอบเบื้องต้นที่ถูกต้อง รวดเร็ว
- เกษตรกรหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถตรวจสอบได้เอง ทราบผลภายในเวลา 10 - 15 นาที
- ประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายมากกว่าการส่งตัวอย่างมาวิเคราะห์ยังห้องปฏิบัติการ

การผลิตเห็ดเหื่อไผ่

- ได้ข้อมูลทางด้านฐานวิทยาศาสตร์ของเห็ดเหื่อไผ่สายพันธุ์ไทยและเห็ดเหื่อไผ่สายพันธุ์จีน
- เทคโนโลยีการเพาะเห็ดเหื่อไผ่ หรือเห็ดร่างแหในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง
- สามารถส่งเสริมการเพาะเห็ดเหื่อไผ่สายพันธุ์ไทย บริโภคภายในประเทศ ลดการนำเข้าเห็ดเหื่อไผ่จากประเทศจีน ปีละไม่ต่ำกว่า 6,500 ตัน และเป็นการสร้างอาชีพใหม่ทางการเกษตร โดยราคาเห็ดเหื่อไผ่สด ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 500-1,000 บาท และเห็ดเหื่อไผ่แห้ง กิโลกรัมละ 3,500-6,500 บาท

การลดการสูญเสียของผลพริกหลังการเก็บเกี่ยว

- ได้วิธีการตรวจสอบและแยกเชื้อราที่ปนเปื้อนบนผลพริก
- ได้อุณหภูมิที่เหมาะสมในการเก็บรักษาผลพริกให้ไม่เกิดเชื้อราบริเวณขั้วผลและก้านผลพริก คือ เก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 5-10 องศาเซลเซียส และสามารถเก็บรักษาผลผลิตได้ 14 วัน และการแช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50-52 องศาเซลเซียส แล้วนำไปเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 10 องศาเซลเซียส สามารถเก็บรักษาผลผลิตได้ 21 วัน และพบเชื้อราน้อยหรือไม่พบเลย

การศึกษาปริมาณสารพิษตกค้างในสินค้าเกษตรส่งออก ไป สาธารณรัฐเกาหลี

• ได้ทราบปริมาณการสลายตัวของสารพิษตกค้างในแปลงทดลองและห้องปฏิบัติการเพื่อส่งผลผลิตทางการเกษตรออกไปยังสาธารณรัฐเกาหลีได้ เนื่องจากอดีตสาธารณรัฐเกาหลี ไม่ได้กำหนดปริมาณมาตรฐานของสารพิษตกค้าง จะใช้ค่า MRLs เป็นเกณฑ์เท่านั้น แต่ปัจจุบันได้มีการใช้ระบบ PLS ซึ่งกำหนดปริมาณมาตรฐานของสารพิษตกค้างใหม่เท่ากับ 0.01 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ทำให้ต้องทำการศึกษาศักยภาพการสลายตัวของสารพิษตกค้างในแปลงเกษตร ซึ่งทำให้ประเทศไทยสามารถส่งออกสินค้าได้

ชีวภัณฑ์บีเอสควบคุมโรคกุ้งแห้งพริกสู่การใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่ม ผลผลิตพริก

• ได้ชีวภัณฑ์ควบคุมโรคกุ้งแห้ง ที่ใช้แล้วไม่มีสารเคมีตกค้างและปลอดภัยสำหรับผู้บริโภคได้แก่ ชีวภัณฑ์บีเอส (BS) สามารถควบคุมการระบาดของโรคกุ้งแห้งพริกได้หลังจากใช้ 2-3 ครั้ง และจากการนำไปทดสอบเปรียบเทียบในแปลงเกษตรกรพบว่า ชีวภัณฑ์บีเอส (BS) มีประสิทธิภาพดีกว่าสารเคมีควบคุมโรคกุ้งแห้ง

เทคโนโลยีการจัดการสวนปาล์มน้ำมันในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน

• ได้เทคโนโลยีการจัดการธาตุอาหาร และด้านการจัดการสวนปาล์มน้ำมันที่เหมาะสมกับเกษตรกรในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน

• ได้องค์ความรู้ทางด้านข้อมูลสภาพภูมิอากาศข้อมูลการวิเคราะห์ดินในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ข้อมูลผลผลิต (น้ำหนักทะลายสด) ข้อมูลต้นทุนการผลิต (ด้านราคาปัจจัยการผลิต ค่าวัสดุทางการเกษตร ค่าแรงงาน ค่าเครื่องจักรกล ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าขนส่ง) สำหรับการแนะนำการจัดการสวนที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน

การผลิตทุเรียนคุณภาพยุคใหม่เพื่อลดต้นทุนและแก้ปัญหาการผลิตอย่างยั่งยืน

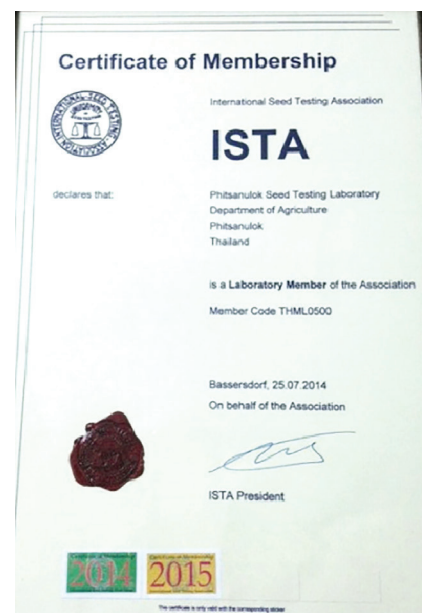
- ได้ประกาศขึ้นทะเบียน สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย (GI) “ทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ” กับกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เป็นสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2561
- ได้อัปเดตลักษณะของทุเรียนจังหวัดศรีสะเกษ จากข้อมูลลักษณะทางพฤกษศาสตร์ คุณภาพ และรสชาติของทุเรียน นำข้อมูลที่ได้ทำการคัดเลือกสายพันธุ์ และการพิสูจน์ลักษณะพันธุกรรม (DNA Finger Print)
- ได้จัดทำเอกสารวิชาการ (ฉบับการ์ตูน) และจัดทำคู่มือปฏิบัติดูแลสวน-ตารางการปฏิบัติงาน และคู่มือประกอบการขอขึ้นทะเบียน GI ทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ
- จัดทำการตลาดออนไลน์ โดยจัดทำเว็บเพจ ทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ www.Duriansisaket.com เพื่อสามารถสื่อสาร เผยแพร่ข้อมูล เชื่อมโยงการตลาด และโลจิสติกส์ทุเรียนคุณภาพ
- สร้างการแข่งขันด้านการตลาด สร้างตลาดที่ยั่งยืนสำหรับเกษตรกร เกษตรกรขายผลผลิตในราคาที่ยุติธรรม โดยควบคุมคุณภาพทุกขั้นตอนการผลิต

วิธีตรวจวิเคราะห์พืชและสินค้าพืชทดแปลงพันธุกรรมตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025 เพื่อการบริการอย่างมีประสิทธิภาพ

- ได้วิธีตรวจวิเคราะห์คัดกรองพืชตัดแปรพันธุกรรมเชิงคุณภาพ ด้วยเทคนิค Multiplex Real-Time PCR
- ได้รับรองความสามารถตามมาตรฐาน ISO/IEC 17025:2005 จากสำนักมาตรฐานห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในการตรวจวิเคราะห์สินค้าพืชและผลิตภัณฑ์พืชตัดแปรพันธุกรรมกลุ่มวิจัยพัฒนาการตรวจสอบพืชและจุลินทรีย์ตัดแปรพันธุกรรม
- สามารถลดระยะเวลาตรวจวิเคราะห์พืชตัดแปรพันธุกรรมและลดต้นทุนค่าสารเคมีวัสดุวิทยาศาสตร์ ลดโอกาสปนเปื้อนของดีเอ็นเอต้นแบบจากการดูดสารหลายครั้ง และลดขั้นตอนและระยะเวลาในการทำงาน การตรวจวิเคราะห์ 6 วัน เหลือ 2 วัน หรือทั้งกระบวนการ 12 วัน เหลือ 7 วัน
- ได้คู่มือการสุ่มตัวอย่างเพื่อการตรวจวิเคราะห์การปนเปื้อน GMOs

พัฒนาห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ สู่มาตรฐานสากล

- ได้ห้องปฏิบัติการในการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ตามมาตรฐานสากล (ISTA)
- ได้วิธีตรวจสอบการสุ่มตัวอย่าง (Manual Sampling) การตรวจสอบความบริสุทธิ์ทางกายภาพ (Physical Purity Determination) การจำแนกเมล็ดพันธุ์พืชอื่น (Other Seed Determination) การตรวจสอบคุณภาพในกลุ่มธัญพืชตามมาตรฐานสากล จาก ISTA ซึ่งเป็นการส่งเสริมและขยายตลาดการส่งออกเมล็ดพันธุ์ของไทยได้มากขึ้น
- ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของเจ้าหน้าที่ในห้องปฏิบัติการและการตรวจสอบเมล็ดพันธุ์ของประเทศไทย และสามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงในกรณีมีข้อโต้แย้ง/ข้อร้องเรียน

ผลการดำเนินงาน

1. กรมวิชาการเกษตรได้ผลิตพันธุ์พืชที่ขยายด้วยเมล็ดเก็บไว้ที่ธนาคารเชื้อพันธุ์พืช ผลิตพันธุ์พืชที่ขยายพันธุ์ด้วยกิ่งหรือพ่อแม่พันธุ์ที่มีชีวิตในแปลง สำหรับไว้ใช้ในการปรับปรุงพันธุ์ และอนุรักษ์พืชไว้ จดทะเบียนคุ้มครองพันธุ์ในพืชที่มีการส่งส่วนขยายพันธุ์ไปจำหน่ายยังต่างประเทศ และกระจายสู่เกษตรกรเพื่อให้เกษตรกรได้รับพันธุ์พืชพันธุ์ดีในการผลิตพืช ทำให้ได้ผลผลิตมีคุณภาพ ปริมาณเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งมีบางชนิดได้ขยายสู่เกษตรกรแล้ว ได้แก่

- ข้าวโพดข้าวเหนียวลูกผสมพันธุ์ชัยนาท 2 ในพื้นที่จังหวัดชัยนาท สนับสนุนพื้นที่ปลูก 55 ไร่

- มันเทศพันธุ์สุโขทัย 2 ในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย สนับสนุนพื้นที่ปลูก 5 ไร่

- กล้ายเล็บมือนางพันธุ์ชุมพร 1 เกษตรกรในพื้นที่ภาคใต้ตอนบนได้นำไปปลูกทดแทนพันธุ์เดิมแล้ว จำนวน 20,000 หน่อ ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นไร่ละ 30,240 บาทต่อไร่

2. กลุ่มเกษตรกร/เกษตรกร ใช้เครื่องจักรกลที่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดระยะเวลา แรงงาน ลดต้นทุนการผลิต ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ได้แก่ เครื่องปลูกต้นกล้าพริกติดพวง รถแทรกเตอร์ เครื่องกะเทาะข้าวโพดทั้งเปลือกแบบแยกเปลือกและซัง

3. กลุ่มเกษตรกร/เกษตรกร มีเครื่องมือในการปฏิบัติงานที่ทันสมัย และลดต้นทุนการผลิต เช่น

- กลุ่มเกษตรกรที่ตำบลคลองนารายณ์ อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ได้ยืมโรงตากพลังงานแสงอาทิตย์ในการตากโกโก้เพื่อผลิตเมล็ดโกโก้แห้ง

- กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตเมล็ดพันธุ์จำหน่าย หรือหน่วยงานวิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์ของกรมวิชาการเกษตร สามารถนำเครื่องแยกเมล็ดมะเขือเทศไปใช้ในการแยกเมล็ดเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ได้

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่แปรรูปพริกสามารถใช้เครื่องตีแยกเมล็ดพริกเพื่อนำเมล็ดและไส้พริกส่งขายให้กับผู้ประกอบการเอกชนที่ผลิตสารแคปไซซิน ซึ่งปัจจุบันยังรับซื้อพริกทั้งผล เนื่องจากยังไม่มีเครื่องแยกเมล็ดพริกออกจากเปลือก ซึ่งได้สาธิตการใช้งาน และให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่สนใจเยี่ยมชมใช้งาน เป็นเกษตรกรแปลงใหญ่พริกในจังหวัดสกลนคร เกษตรกรที่ปลูกพริกในจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนการแปรรูปพริกในจังหวัดนครพนมและจังหวัดขอนแก่น กลุ่มเกษตรกรที่ปลูกมะเขือเทศในจังหวัดสกลนครและจังหวัดขอนแก่น

4. เกษตรกรได้รับปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพปลอดภัยต่อเกษตรกรและสิ่งแวดล้อม ได้แก่

- ชุดตรวจสอบธาตุอาหารพืชในดิน และชุดตรวจสอบคุณภาพน้ำทางการเกษตร เกษตรกรสามารถตรวจสอบได้เองทราบผลภายใน 10-15 นาที ประหยัดทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย ไม่ต้องส่งตัวอย่างมาวิเคราะห์ที่ห้องปฏิบัติการ

- ชีวภัณฑ์บีเอสควบคุมโรคกุ้งแห้งพริก เกษตรกรมีชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรคพืช ซึ่งปลอดภัยต่อเกษตรกรและสิ่งแวดล้อม ได้นำชีวภัณฑ์บีเอสทดสอบในแปลงเกษตรกร พบว่า พริกที่พ่นด้วยชีวภัณฑ์ Bs 20W33 ตามคำแนะนำ สามารถลดการเกิดโรคได้ประมาณร้อยละ 60-70 ส่งผลให้เกษตรกร ในอำเภอสำโรง 60 ราย และอำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี รวม 70 ไร่ ขอเข้าร่วมโครงการ

5. เกษตรกรได้รับความรู้ในการผลิตพืชที่เหมาะสม ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพ ผลผลิตเพิ่มขึ้น ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ผลผลิตมวลรวมของประเทศเพิ่มขึ้น ได้แก่

- เทคโนโลยีการผลิตเห็ดเหี่ยวไฟ สามารถส่งเสริมการเพาะเห็ดเหี่ยวไฟสายพันธุ์ไทย สำหรับบริโภคภายในประเทศ เป็นการลดการนำเข้าจากประเทศจีน แต่ละปีมีการนำเข้าไม่ต่ำกว่า 6,500 ตัน และเป็นการสร้างอาชีพใหม่ให้แก่เกษตรกร เนื่องจากเห็ดเหี่ยวไฟมีราคาสูง เห็ดเหี่ยวไฟสด มีราคาเฉลี่ย กิโลกรัมละ 500-1,000 บาท และเห็ดเหี่ยวไฟแห้ง กิโลกรัมละ 3,500-6,500 บาท และมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริในสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ 9 อำเภอคลองหอยโข่ง จังหวัดสงขลา และเกษตรกรที่ผลิตเพื่อทำเครื่องสำอาง นายสมนึก กุลมณี และกลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนลุงวอน อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา

- เทคโนโลยีการลดการสูญเสียของพริกหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรมีวิธีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม ทำให้สามารถยืดอายุได้นานขึ้น 14 วัน ในอุณหภูมิ 5-10 องศาเซลเซียส และ 21 วัน ในการแช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50-52 องศาเซลเซียส แล้วนำไปเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 10 องศาเซลเซียส เกษตรกรสามารถเก็บรักษาผลผลิตได้นานขึ้น

- เทคโนโลยีการผลิตทุเรียนคุณภาพ การผลิตทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ มีเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการตามพัฒนาการของพืชและการตลาด รวมทั้งการศึกษาดูงานการผลิตทุเรียนคุณภาพ รวม 11 หลักสูตร 1,940 ราย มีแปลงต้นแบบการผลิตทุเรียนคุณภาพ 9 แปลง มีเกษตรกรผู้สนใจเข้าศึกษาดูงาน 342 ราย ขยายผลให้เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนแล้ว จำนวน 90 แปลง ได้จัดทำตลาดออนไลน์โดยจัดทำเว็บเพจ “ทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ (www.Duriansisaket.com)” เพื่อให้สามารถสื่อสาร เผยแพร่ข้อมูล เชื่อมโยงการตลาด และโลจิสติกส์ทุเรียนคุณภาพ ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนในจังหวัดศรีสะเกษ สามารถสร้างอัตลักษณ์ในท้องถิ่น และสร้างการแข่งขันด้านการตลาดได้

- เทคโนโลยีการจัดการสวนปาล์ม เกษตรกรชาวสวนปาล์มในเขตภาคใต้ตอนบน มีวิธีการจัดการสวนปาล์มที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง เช่น การจัดการธาตุอาหารที่เหมาะสม ซึ่งจะสามารถลดต้นทุนการผลิต 0.26 บาทต่อกิโลกรัม เป็นผลมาจากการจัดการปุ๋ย 0.21 บาทต่อกิโลกรัม และการจัดการสวน 0.05 บาทต่อกิโลกรัม

6. การส่งออกสินค้าเกษตรมีคุณภาพและไม่ถูกจี้เตือนจากประเทศคู่ค้า เช่น การแก้ปัญหาการส่งออกสินค้าเกษตรไปสาธารณรัฐเกาหลี เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจรับรองสินค้าเกษตรของกรมวิชาการเกษตร มีแนวทางปฏิบัติในการตรวจสอบสารพิษตกค้างในสินค้าเกษตรที่ส่งออกได้ ปี 2562 (มกราคม-สิงหาคม 2562) สามารถส่งออกสินค้าเกษตร ได้แก่ มะม่วง ลำไย ทุเรียน และมังคุด คิดเป็นมูลค่า 13,729.75 ล้านบาท

แผนงานบูรณาการพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคการเกษตร

โครงการตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นมาตรการหนึ่งที่ทำให้มีการบูรณาการของหน่วยงานในกระทรวง หน่วยงานภายนอก และภาคเอกชนในการพัฒนาไปสู่เป้าหมายร่วมกัน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้มีความภูมิใจในอาชีพ ภายใต้หลักการตลาดนำการผลิต และการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จุดเปลี่ยนที่สำคัญของภาคเกษตรเพื่อให้ไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ต้องมีการนำงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปใช้ประโยชน์ร่วมกับบริหารจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน

กรมวิชาการเกษตร ได้ดำเนินการโครงการตามนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร

ผลการดำเนินงาน

1. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป้าหมาย 30 ล้าน ตัน ดำเนินการผลิตแล้ว 26.28 ล้าน ตัน คาดว่าผลผลิตจะได้ประมาณเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ปี 2562
2. ปาล์มน้ำมัน เป้าหมาย 300,000 ตัน 500,000 เมล็ด ได้ผลผลิตแล้ว 105,000 ตัน และ 578,610 เมล็ด ขั้นตอนการผลิตต้นพันธุ์ปาล์มน้ำมัน ใช้ระยะเวลา 8-12 เดือน คาดว่าผลผลิตจะได้ประมาณเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ปี 2562
3. มะพร้าว เป้าหมาย 300,000 ตัน 5,000,000 ผล ได้ผลผลิตแล้ว 32,200 ตัน 138,810 ผล ขั้นตอนการผลิตต้นพันธุ์มะพร้าว ใช้ระยะเวลา 18-20 เดือน คาดว่าผลผลิตจะได้ประมาณเดือนมีนาคม-พฤษภาคม ปี 2563
4. มันสำปะหลัง เป้าหมาย 18,000,000 ท่อน อยู่ระหว่างดำเนินการตามขั้นตอนการผลิต ใช้เวลา 8-12 เดือน คาดว่าผลผลิตจะได้ประมาณเดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ปี 2562
5. สับปะรด เป้าหมาย 200,000 หน่อ อยู่ระหว่างดำเนินการตามขั้นตอนการผลิต ใช้เวลา 16-18 เดือน คาดว่าผลผลิตจะได้ประมาณเดือนมีนาคม-พฤษภาคม ปี 2563

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน

มีการกระจายพันธุ์ปาล์มน้ำมันและมะพร้าวสู่เกษตรกรแล้ว เป็นเกษตรกรรายย่อย จำนวน 79 ราย กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน 2 กลุ่ม และสหกรณ์การเกษตร จำนวน 2 สหกรณ์ สามารถสนับสนุนพื้นที่ปลูกได้ไม่น้อยกว่า 26,000 ไร่

โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตรวจรับรองแหล่งผลิต ปัจจัยการผลิต ผลผลิตและผลิตภัณฑ์เกษตรให้มีคุณภาพปลอดภัย ต่อผู้บริโภคตามมาตรฐานและสอดคล้องตามพระราชบัญญัติที่กรมวิชาการเกษตรกำกับดูแล เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ มาตรฐานปลอดภัย ตามการจัดการคุณภาพพืชที่เหมาะสม GAP มีเป้าหมายและผลการดำเนินงาน ดังนี้

- ตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชในระบบ GAP เป้าหมาย 91,000 แปลง ดำเนินงานได้ 118,808 แปลง/93,871 ราย/598,960.96 ไร่ (ได้รับรองแล้ว 93,277 แปลง/70,523 ราย/429,463 ไร่)
- ตรวจรับรองโรงคัดบรรจุ/แปรรูปสินค้าเกษตรด้านพืชในระบบ GMP/HACCP/GFP ประกอบด้วย โรงงานคัดบรรจุ โรงงานผลิตเชื้อเห็ด โรงงานแปรรูป โรงรมซัลเฟอร์ไดออกไซด์ โรงรมเมทิลโบรไมด์ หน่วยรับรองโรงงานผลิตสินค้าพืช เป้าหมาย 850 โรง ดำเนินงานได้ 1,502 (ได้รับรองแล้ว 1,475 โรงงาน)
- ตรวจรับรองปัจจัยการผลิต ผลผลิตและผลิตภัณฑ์เกษตรตามมาตรฐานที่กรมวิชาการเกษตรกำกับดูแล เป้าหมาย 145,000 ตัวอย่าง/50,000 ราย/350,000 ฉบับ ดำเนินงานได้ 268,913 ตัวอย่าง/234,181 ราย/638,131 ฉบับ
- พัฒนาห้องปฏิบัติการตรวจสอบสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ เป้าหมาย 47 ห้อง ดำเนินงานได้ 47 ห้อง

ผลการดำเนินงาน

1. ผู้ประกอบการ 2,028 บริษัท สามารถยื่นขอใบรับรองสุขอนามัย (Health Certificate) ในผักสดและผลไม้ และสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อการส่งออก จำนวน 69,756 ฉบับ ปริมาณการส่งออก 2.16 ล้านตัน มูลค่าการส่งออก 29,481.70 ล้านบาท
2. ผู้ประกอบการ 4,214 ราย สามารถยื่นขอใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate) ในผลผลิต สินค้าเกษตรด้านพืช เพื่อการส่งออก จำนวน 439,909 ฉบับ ปริมาณการส่งออก 27.21 ล้านตัน มูลค่าการส่งออก 2.49 ล้านล้านบาท
3. แหล่งผลิตพืชที่ผ่านมาตรฐาน GAP รวมทั้งสิ้น 93,277 แปลง/70,523 ราย/429,463 ไร่
4. โรงงานผ่านการรับรองทั้งสิ้น 1,475 โรงงาน จำแนกเป็น โรงคัดบรรจุ 1,097 โรงงาน โรงงานผลิตเชื้อเห็ด 47 โรงงาน โรงงานแปรรูป 92 โรงงาน โรงรมซัลเฟอร์ไดออกไซด์ 122 โรงงาน โรงรมเมทิลโบรไมด์ 106 โรงงาน และหน่วยรับรองโรงงานผลิตสินค้าพืช 11 หน่วยรับรอง

โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

การจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ในระดับชุมชนอำเภอละ 1 ศูนย์ รวม 882 ศูนย์ เพื่อเป็นแหล่งศึกษาและเรียนรู้ให้เกษตรกรและประชาชนที่สนใจในด้านการเกษตร โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เหมาะสม พร้อมทั้งการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อนำไปสู่กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินกิจกรรมสู่เกษตรกรผ่านศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และใช้กระบวนการเรียนรู้ในการผลิตสินค้าเกษตรตามความเหมาะสมกับพื้นที่แบบมีส่วนร่วม โดยให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และขยายสู่เกษตรกรเครือข่าย โดยมี ศพก. เป็นหลักในการดำเนินงานและมีศูนย์เรียนรู้หรือจุดเรียนรู้อื่น ๆ ที่เป็นจุดเรียนรู้เฉพาะทาง เช่น ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์ ฯลฯ

กรมวิชาการเกษตร ร่วมบูรณาการใน ศพก. หลักและเครือข่าย จำนวน 350 ศพก. ในพื้นที่ 77 จังหวัด ดำเนินการในชนิดพืชต่าง ๆ ได้แก่ พืชไร่ ไม้ผล พืชผัก ข้าว กระจับปี่ มะนาว พริก ขา กาแฟ หวาย มะม่วง งามา ไข่ พืชหลังนา พืชผสมผสาน และพืชสมุนไพร โดยมีกิจกรรม ดังนี้

1. จัดทำแปลงต้นแบบ โดยการสนับสนุนเทคโนโลยีผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตร ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชในพื้นที่ของเกษตรกรซึ่งผลิตพืชอยู่แล้ว เพื่อเป็นฐานเรียนรู้ในการถ่ายทอดให้แก่เกษตรกรเครือข่าย ศพก. ซึ่งแปลงต้นแบบที่ดำเนินการจะเป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษา ดูงานของเกษตรกรเครือข่ายของ ศพก.

2. อบรม สาธิต ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตพืชที่ถูกต้องและเหมาะสมของกรมวิชาการเกษตร โดยใช้ ศพก. เป็นสถานที่ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้แก่หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการ เกษตรกร

3. สนับสนุนสื่อการเรียนรู้เพื่อใช้ในการเผยแพร่ใน ศพก. ได้แก่ Smart box เอกสารวิชาการ โปสเตอร์ และแผ่นพับ

4. การสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่เป็นเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร จำนวน 17 ชนิด ได้แก่ แมลงทางหนึบ ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย แหนแดง แมลงช้างปีกใส บาซิลลัส ซับทิลิส ไตรโคเดอร์มา บิวเวอร์เรีย PGPR I II และ III ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต ปุ๋ยชีวภาพอามัลคูลา ไมโครโซล่า ราเขียวเมตาโรเซียม NPV เห็ดเรืองแสง แตนเบียนไตรโคแกรมมา แตนเบียน *Goniozus nephantidis* แตนเบียน *Asecodes hispinarum* และแตนเบียนดักแด้ *Tetrastichus brontispae*

เนื่องจากภาคการเกษตรของประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย มีพื้นที่ถือครองขนาดเล็ก และเป็นการผลิตที่มีลักษณะต่างคนต่างทำ ทำให้ภาคเกษตรต้องเผชิญกับปัญหาและข้อจำกัดต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกร เช่น ปัญหาด้านต้นทุนการเกษตร ปัญหาการขาดอำนาจต่อรองตลอดกระบวนการผลิต (Production Process) และปัญหาด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ยังเข้าไม่ถึงตัวเกษตรกรได้เท่าที่ควร จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนา โดยมีหลักการ คือ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น ลดต้นทุนการผลิต เพิ่มผลผลิตต่อพื้นที่ รวมทั้งยกระดับคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการของตลาด มีผลผลิตร่วมกันเป็นกลุ่มและมีการเชื่อมโยงตลาดเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทานของสินค้า แก้ปัญหาเรื่องสินค้าล้นตลาดและราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ

1. จัดทำแปลงต้นแบบในพื้นที่แปลงใหญ่ โดยการสนับสนุนเทคโนโลยีผลงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตร ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช โดยเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ปฏิบัติเอง และแปลงต้นแบบนี้สามารถใช้เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้กับเกษตรกรข้างเคียงที่สนใจ

3. สถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรมผลิตเครื่องรดยกสูงกำจัดวัชพืชและใส่ปุ๋ยมันสำปะหลัง จำนวน 1 เครื่อง และสาธิตเครื่องจักรกลทางการเกษตร จำนวน 6 ชนิด ได้แก่ เครื่องไถเปิดดินดาน Stripe Tillage โตรน เครื่องขุดมันสำปะหลัง เครื่องหยอดปุ๋ยอ้อย และเครื่องรดยกสูงกำจัดวัชพืชและใส่ปุ๋ยมันสำปะหลัง

4. การสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่เป็นเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร ให้เกษตรกรกลุ่มแปลงใหญ่ จำนวน 12 ชนิด ได้แก่ แผลงหางหนีบ ไล่เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย แหนแดง บาซิลลัส ซับทิลิส ไตรโคเดอร์มา บิวเวอร์เรีย ราเขียวเมตาไรเซียม เห็ดเรืองแสง แตนเบียนไตรโคแกรมมา แผลงข้างปีกใส NPV และบาซิลลัส ทริงเยนซิส

โครงการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ

ดำเนินการพัฒนาระบบการทำเกษตรอัจฉริยะในการผลิตพืชเศรษฐกิจ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการเกษตรแม่นยำ (Precision Agriculture) บริหารจัดการแปลงเรียนรู้ และประมวลผลข้อมูลแบบอัจฉริยะ (Smart Data Management) เพื่อใช้ในการตัดสินใจผลิตพืช รวมถึงจัดตั้งศูนย์ทดสอบเครื่องจักรกลเกษตร โดยแบ่งเป็น 2 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ

ดำเนินการจัดทำแปลงเรียนรู้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ สำหรับการปลูกมันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อย ปาล์มน้ำมัน พื้นที่แปลงละ 50-100 ไร่ และโรงเรือนผลิตพืช โดยมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เช่น การจัดทำแผนที่ภูมิสารสนเทศเพื่อจัดทำแผนที่แปลง โดยใช้โดรนถ่ายภาพสำหรับนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการน้ำและปุ๋ย ระบบให้น้ำอัตโนมัติตามความต้องการของพืช การให้ปุ๋ยแบบแม่นยำตามแผนที่ความอุดมสมบูรณ์ของดินรายกริด ระบบตรวจวัดสุขภาพปาล์มน้ำมัน และการจัดการปาล์มน้ำมันแบบรายต้นผ่านเครือข่าย web-portal ซึ่งเป็นระบบบริหารความเสี่ยงโดยพิจารณาจากความผิดปกติของต้นปาล์มน้ำมัน การขาดธาตุอาหาร การเกิดโรคแมลง เป็นต้น เพื่อช่วยในการตัดสินใจสำหรับการบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมัน และได้พัฒนาระบบติดตามการเจริญเติบโตและสุขภาพพืชโดยอากาศยานไร้คนขับ เพื่อใช้ติดตามความแข็งแรงสมบูรณ์ของพืชและคาดการณ์ผลผลิต เป็นต้น

เป้าหมายการดำเนินงาน

1. จัดทำแปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะ จำนวน 8 แปลง และ 1 โรงเรือนผลิตพืช ได้แก่ การปลูกมันสำปะหลัง 3 แปลง (จังหวัดระยอง จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดกำแพงเพชร) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 3 แปลง (จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดอุทัยธานี จังหวัดนครสวรรค์) อ้อย 1 แปลง (จังหวัดนครราชสีมา) ปาล์มน้ำมัน 1 แปลง (จังหวัดกระบี่) โรงเรือนผลิตพืช 1 โรงเรือน (จังหวัดระยอง)
2. จัดกิจกรรมแปลงเรียนรู้เกษตรเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ ให้แก่ เกษตรกร นักวิชาการ ผู้ประกอบการ จำนวน 440 ราย
3. การพัฒนาระบบติดตามการเจริญเติบโตและสุขภาพพืชโดยใช้อากาศยานไร้คนขับ

ผลการดำเนินงาน

1. จัดทำแปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะ จำนวน 8 แปลง พื้นที่แปลงต้นแบบ 730 ไร่ และโรงเรือนผลิตเมล่อน 1 โรงเรือน
2. การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้แลกเปลี่ยนข้อมูลทางวิชาการ ประสบการณ์ผลิตพืชระหว่างนักวิชาการเกษตร ผู้ประกอบการ และเกษตรกร โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ รวมทั้งสิ้น 612 ราย
3. อยู่ระหว่างการวิเคราะห์ข้อมูลจากภาพถ่ายเพื่อกำหนดตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับประเมินการเจริญเติบโต ความสมบูรณ์ของพืช และพัฒนาโปรแกรมในการวิเคราะห์ให้มีความแม่นยำ

กรณีตัวอย่างกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกษตรกรอัจฉริยะปาล์มน้ำมัน

การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในหัวข้อเรื่อง การจัดการสวนปาล์มน้ำมันภายใต้แนวทางการจัดการที่เป็นเลิศ (BMPs) ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภูมิศาสตร์และนวัตกรรมเกษตรแม่นยำ และการพัฒนาระบบเทคโนโลยีภูมิสารสนเทศและนวัตกรรมเกษตรแม่นยำ เพื่อการบริหารและจัดการสวนปาล์มน้ำมัน ผู้เข้าร่วมฟังบรรยายให้ความสนใจในเทคโนโลยีสมัยใหม่และคาดว่าจะสามารถช่วยการบริหารจัดการสวนปาล์มน้ำมัน และช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องเหมาะสม ช่วยลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต

กิจกรรมจัดตั้งศูนย์ทดสอบเครื่องจักรกลเกษตร

ดำเนินการจัดตั้งห้องปฏิบัติการทดสอบเครื่องเกี่ยวนวดข้าว ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (มอก.) ของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ในศูนย์ทดสอบเครื่องจักรกลเกษตรตามมาตรฐานสากล โดยการจัดซื้อครุภัณฑ์โรงงาน ครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ก่อสร้างอาคารปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อให้เกษตรกรและผู้ประกอบการผลิตเครื่องจักรกลเกษตรสามารถมาขอใช้บริการ เป้าหมาย 1 ศูนย์ ดำเนินการได้ 1 ศูนย์ ณ ศูนย์วิจัยเกษตรวิศวกรรมขอนแก่น 320 หมู่ 12 ตำบลบ้านทุ่ม อำเภอมือทองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ปัจจุบันได้พัฒนาบุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับงานทดสอบ ดังนี้

- ศึกษารายละเอียดร่างพระราชบัญญัติเครื่องเกี่ยวนวดข้าว ตามมาตรฐาน มอก. สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย
- ฝึกปฏิบัติการทดสอบเครื่องเกี่ยวนวดข้าวในแปลงทดสอบจริง
- ส่งบุคลากรเข้าอบรมเรื่องมาตรฐาน ห้องปฏิบัติการ 17025 แล้ว จำนวน 4 ราย
- ศึกษาขั้นตอนและวิธีดำเนินการในการขอรับการประเมินเป็นห้องปฏิบัติการทดสอบของสมอ. (โดยจะดำเนินการได้ในฤดูกาลเก็บเกี่ยวข้าว ประมาณเดือนพฤศจิกายน)

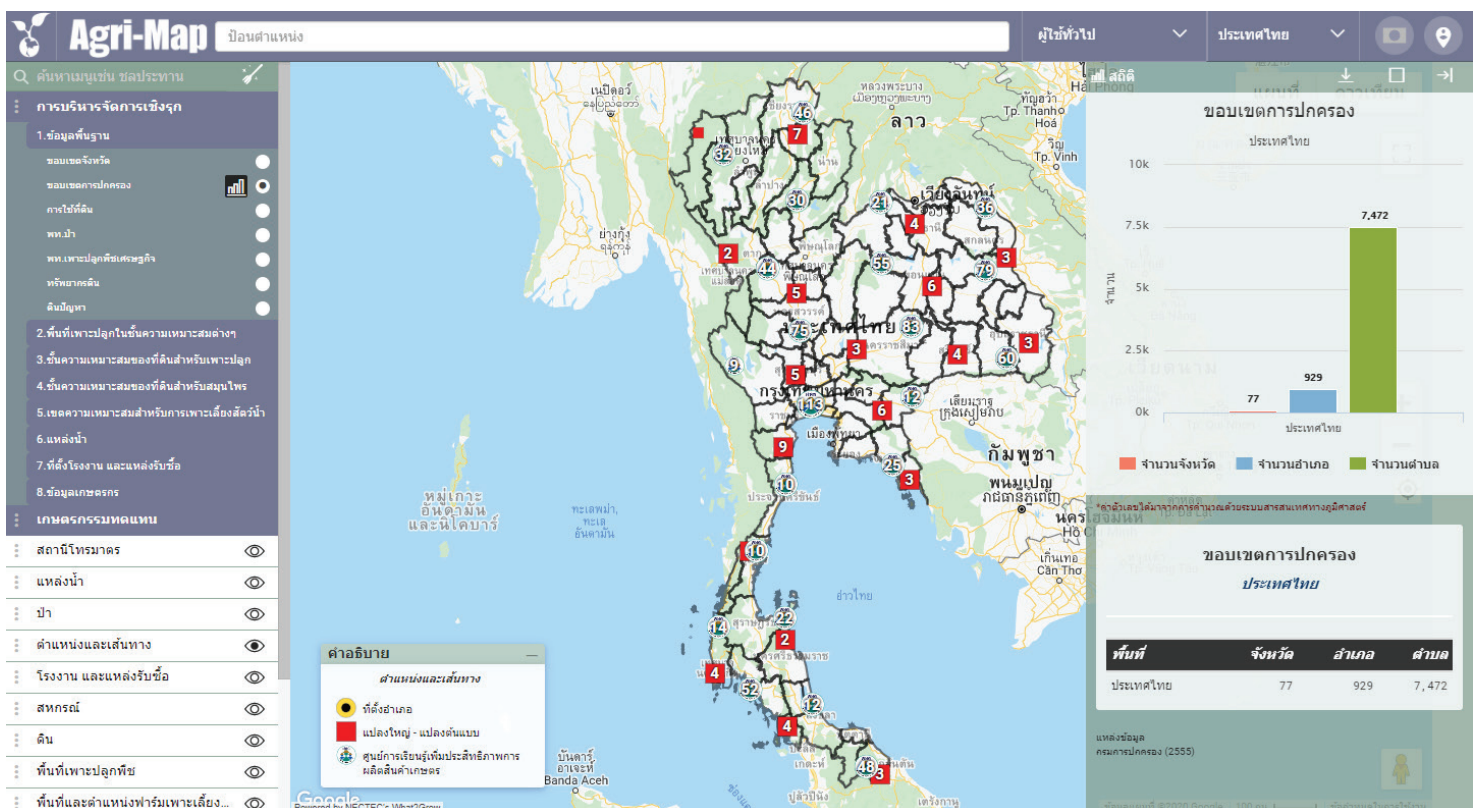
โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตร เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map)

เป็นการวางแผนการผลิตและทำการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับข้อมูลทางกายภาพ หรือศักยภาพของพื้นที่และด้านเศรษฐกิจของประเทศ โดยใช้แผนที่เพื่อบริหารจัดการเชิงรุก (Agricultural Map for Adaptive Management : Agri-Map) เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ ด้านการวางแผนผลิต ดิน น้ำ ปังจัยการผลิต รวมถึงข้อมูลทางเศรษฐกิจอื่น ๆ เพื่อใช้ประกอบ ในการตัดสินใจทำการผลิตสินค้าตามระดับความเหมาะสม แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ความเหมาะสมมาก (S1) เหมาะสมปานกลาง (S2) เหมาะสมน้อย (S3) และไม่เหมาะสม (N) ทั้งนี้การดำเนินกิจกรรมทำได้โดยปรับโครงสร้างการผลิตพื้นที่ที่มีความเหมาะสมน้อย (S3) และ ไม่เหมาะสม (N) เพื่อเปลี่ยนไปผลิตสินค้าชนิดอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงขึ้น

การจัดทำแปลงต้นแบบการปรับเปลี่ยนการผลิตพืชในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตร เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri - Map) จำนวน 1,586.50 ไร่ โดยปรับเปลี่ยนจากการปลูก ยางพาราและข้าวเป็นพืชอื่น จำนวน 6 ชนิด ได้แก่ อ้อยโรงงาน เกษตรผสมผสาน พืชสมุนไพร ผสมผสาน ปาล์มน้ำมัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมะพร้าว ดำเนินการในพื้นที่ 22 จังหวัด ได้แก่ อุตรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ มุกดาหาร เลย สกลนคร หนองคาย ร้อยเอ็ด มหาสารคาม บุรีรัมย์ สุรินทร์ ราชบุรี อุทัยธานี ขอนแก่น หนองบัวลำภู นครพนม บึงกาฬ สงขลา สุราษฎร์ธานี อุบลราชธานี ลพบุรี และพัทลุง

การอบรมและสาธิต ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพืชให้แก่เกษตรกรด้านการปรับเปลี่ยน การปลูกพืชให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ จำนวน 1,577 ราย

การร่วมบูรณาการโดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต จำนวน 324 ไร่

โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน

กิจกรรมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์

1. ตรวจรับรองแปลงเกษตรอินทรีย์

ตรวจสอบรับรองมาตรฐานแหล่งผลิตตามระบบเกษตรอินทรีย์ในพืชชนิดต่าง ๆ ได้แก่ พืชผสมผสาน พืชผัก ไม้ผล สมุนไพร เห็ด ชา กาแฟ และพืชไร่ ปัจจุบันมีแปลงที่ผ่านการรับรองแล้ว (ปี 2545-2562) จำนวน 2,487 แปลง คิดเป็นพื้นที่ 15,052.62 ไร่

2. ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์

ดำเนินการส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ในการจัดการปลูกพืชอินทรีย์ เพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิตที่ได้มาตรฐาน และเป็นการเพิ่มพื้นที่การผลิตพืชอินทรีย์ของประเทศ

ดำเนินการผลิตปุ๋ยหมักเติมอากาศ โดยศูนย์เรียนรู้ต้นแบบการผลิตพืชอินทรีย์ต่อยอดศูนย์ต้นแบบปุ๋ยหมักเติมอากาศ 76 ศูนย์ อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรอินทรีย์ จัดตั้งศูนย์ผลิตชีวอินทรีย์ จัดทำแปลงต้นแบบการผลิตพืชอินทรีย์ ผลิตพ่อ-แม่พันธุ์แมลงศัตรูธรรมชาติ และผลิตชีวอินทรีย์ในการควบคุมศัตรูพืช

กิจกรรมเกษตรทฤษฎีใหม่ และเกษตรผสมผสาน

ดำเนินการพัฒนาเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจ รวมถึงจัดทำแปลงต้นแบบระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และเกษตรผสมผสาน ให้สอดคล้องโครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2562 (โครงการ 5 ประสานสืบสานเกษตรทฤษฎีใหม่ ถวายในหลวง)

ผลการดำเนินงาน

1. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการรายใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 3,118 ราย จาก 3,898 ราย ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ ยังคงดำเนินกิจกรรมในแปลงของตนเองในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่

2. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการรายใหม่ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 จำนวน 1,269 ราย จาก 3,898 ราย ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ สามารถลดรายจ่ายในครัวเรือนโดยการบริโภคผลผลิตที่ผลิตได้เองจากการดำเนินกิจกรรมในแปลงของตนเองในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ แทนที่จะต้องซื้อจากตลาด

ผลการดำเนินงานตามนโยบาย เร่งด่วนของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์

การป้องกันและปราบปรามคดีตามกฎหมายในกำกับดูแลของกรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตรได้ตระหนักถึงปัญหาการใช้ปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่ไม่ได้คุณภาพ ซึ่งเป็นการเอาเปรียบเกษตรกร และการควบคุมคุณภาพปัจจัยการผลิตด้านปุ๋ย วัตถุอันตรายและพันธุ์พืชให้มีคุณภาพ เป็นการลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกร โดยกรมวิชาการเกษตรมีการกำหนดมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว และมีผลการดำเนินงานตามมาตรการควบคุมปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ดังนี้

การออกใบอนุญาต

ดำเนินการออกใบอนุญาตตาม พ.ร.บ.ปุ๋ย พ.ศ.2518 พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 พ.ร.บ.พันธุ์พืช พ.ศ. 2518 พ.ร.บ.กักพืช พ.ศ. 2507 พ.ร.บ.คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 และ พ.ร.บ.ควบคุมยาง พ.ศ. 2542 จำนวนรวม 128,466 ฉบับ ซึ่งมากกว่าจำนวนเป้าหมายที่กำหนดไว้คือ 98,521 ฉบับ

การตรวจสอบปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

ดำเนินการตรวจสอบปุ๋ย วัตถุอันตราย พืช และเมล็ดพันธุ์ จำนวนรวม 233,376 รายการ ซึ่งมากกว่าจำนวนเป้าหมายที่กำหนดไว้คือ 64,275 รายการ

การผลิตและการจำหน่ายภายในประเทศ (สำหรับผู้ประกอบการที่ขออนุญาตตาม พ.ร.บ. วัตถุอันตราย ปุ๋ย และพันธุ์พืช)

ดำเนินการตรวจสอบสถานที่ผลิตและจำหน่ายปุ๋ย (เคมี อินทรีย์และชีวภาพ) วัตถุอันตรายทางการเกษตร เมล็ดพันธุ์ ควบคุม รวม 768 โรงงาน/ร้านค้า สุ่มเก็บตัวอย่าง 223 ตัวอย่าง ดำเนินการอายัด 48,055.93 กิโลกรัม และ 2,464 ลิตร เพื่อตรวจสอบ พบว่าได้มาตรฐาน 112 ตัวอย่าง ไม่ได้มาตรฐาน 19 ตัวอย่าง (ในจำนวนนี้มีตัวอย่างที่ฉลากไม่ระบุปริมาณธาตุอาหารหรือเปอร์เซ็นต์สารออกฤทธิ์ 5 ตัวอย่าง) และผลการตรวจสอบ 92 ตัวอย่าง ดำเนินคดีแล้ว 19 คดี

การฝึกอบรมและสร้างการรับรู้

1. อบรมผู้ควบคุมการขายวัตถุดิบทรายทางการเกษตร เป้าหมาย 8,050 ราย ดำเนินการได้ 7,912 ราย

2. อบรมโครงการสารวัตรเกษตรอาสา ดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้คือ 2,560 ราย

3. อบรมสารวัตรเกษตรที่มีคุณภาพ (Q Inspector) ดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้คือ 100 ราย

4. อบรมผู้ตรวจประเมินและตรวจติดตามร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ (Q - Shop) ดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้คือ 80 ราย

การยกระดับร้านค้า และผู้ผลิต

1. โครงการร้านจำหน่ายปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่มีคุณภาพ (Q-Shop) มีอายุอยู่ 1,633 ราย อยู่ระหว่างขอต่ออายุ 1,542 ราย รวมทั้งหมด 3,175 ราย ดำเนินการได้ 3,175 ราย

2. โครงการผู้ผลิตวัตถุดิบทรายทางการเกษตรที่มีคุณภาพ (Q-Factory) มีอายุอยู่ 3 ราย อยู่ระหว่างตรวจประเมินและขอต่ออายุ 6 ราย ดำเนินการได้ 3 ราย ซึ่งมากกว่าจำนวนเป้าหมายที่กำหนดไว้คือ 2 ราย

3. โครงการผู้รวบรวมเมล็ดพันธุ์ควบคุมที่มีคุณภาพ อยู่ระหว่างเสนอปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขต่อคณะกรรมการพิจารณา

4. โครงการผู้ผลิตวัตถุดิบทรายทางการเกษตรที่มีคุณภาพ อยู่ระหว่างเสนอปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขต่อคณะกรรมการพิจารณา

การบังคับใช้กฎหมาย

1. การตรวจตามเบาะแส ตามการร้องเรียน สำหรับผู้ประกอบการที่ขออนุญาตและไม่ได้ขออนุญาตตาม พ.ร.บ.วัตถุอันตราย ปุ๋ย และพันธุ์พืช ในช่วงตุลาคม 2561-กันยายน 2562

กรมวิชาการเกษตร โดยสารวัตรเกษตรร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค เข้าจับกุมดำเนินคดีกับผู้ฝ่าฝืนกฎหมาย จำนวน 9 คดี ยึดของกลางปริมาณ 1,187.5 กิโลกรัม และ 14,020.2 ลิตร มูลค่ารวม 7,603,850 บาท โดยจำแนกเป็น

- คดีเกี่ยวกับปุ๋ย จำนวน 1 คดี มูลค่า 845,300 บาท ยึดของกลาง 169 ลิตร ประเด็นความผิด คือ ขายปุ๋ยเคมี โดยไม่ได้รับอนุญาต

- คดีเกี่ยวกับวัตถุอันตราย จำนวน 8 คดี มูลค่า 6,758,550 บาท ยึดของกลาง 1,187.5 กิโลกรัม และ 13,851.2 ลิตร ประเด็นความผิด คือ ผลิตหรือมีไว้ในครอบครองวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 โดยไม่ได้รับอนุญาตผลิตหรือมีไว้ในครอบครองวัตถุอันตรายชนิดที่ 3 ที่ต้องขึ้นทะเบียนแต่ไม่ได้ขึ้นทะเบียน

2. ข้อมูลคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานนิติการ กรมวิชาการเกษตร (พ.ศ.2560-2562)

คดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานนิติการ กรมวิชาการเกษตร ได้แก่ คดีที่เกี่ยวข้องกับ พ.ร.บ.กักพืช พ.ร.บ.ปุ๋ย พ.ร.บ.พันธุ์พืช และ พ.ร.บ.วัตถุอันตรายทางการเกษตร ในปี พ.ศ.2560-2562 มีทั้งสิ้น 669 คดี ในจำนวนนี้มีคดีที่กรมวิชาการเกษตรดำเนินการสิ้นสุดแล้ว 567 คดี และอยู่ระหว่างการพิจารณาฯ 102 คดี

การศึกษาและปรับปรุงกฎหมายที่อยู่ใน ความรับผิดชอบของกรมวิชาการเกษตร

1. พระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 กรมวิชาการเกษตรได้เสนอแก้ไขพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ.2507 โดยขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติกักพืช (ฉบับที่...) พ.ศ.... อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

2. พระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 กรมวิชาการเกษตรได้เสนอแก้ไขพระราชบัญญัติควบคุมยาง พ.ศ. 2542 เพื่อปรับปรุงเกี่ยวกับคณะกรรมการควบคุมยาง โดยร่างพระราชบัญญัติควบคุมยาง (ฉบับที่...) พ.ศ.... อยู่ระหว่างการเสนอ ครม. พิจารณา

3. พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. 2518 กรมวิชาการเกษตรได้เสนอแก้ไขพระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ. 2518 เพื่อให้สามารถควบคุมการผลิตและจำหน่ายสารปรับปรุงดินให้มีประสิทธิภาพ โดยร่างพระราชบัญญัติปุ๋ย (ฉบับที่...) พ.ศ.... กรมวิชาการเกษตร ได้ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลแผนการจัดทำกฎหมายลำดับรองและกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรอง รวมทั้งเพิ่มเติมข้อมูลหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ให้สมบูรณ์มากขึ้น อยู่ระหว่างรออนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณา

4. พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 กรมวิชาการเกษตรได้เสนอแก้ไขพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 ซึ่งร่างพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่...) พ.ศ.... ได้มีการรับฟังความคิดเห็นบนเว็บไซต์ของกรมวิชาการเกษตรพบว่า ไม่อาจรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) ได้ จำเป็นต้องให้สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร ทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองเพื่อเสนอใหม่ต่อไป

5. พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 กรมวิชาการเกษตรได้เสนอแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 ซึ่งร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช (ฉบับที่...) พ.ศ.... อยู่ระหว่างสำนักคุ้มครองพันธุ์พืช สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นจากทางเว็บไซต์กรมฯ และจากช่องทางต่าง ๆ ที่ส่งความคิดเห็นเข้ามาที่กรมฯ โดยสำนักคุ้มครองพันธุ์พืช จะทบทวนและปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช ตามผลการรับฟังความคิดเห็นต่อไป

6. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 กรมโรงงานอุตสาหกรรมร่วมกับกรมวิชาการเกษตรได้เสนอแก้ไขพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 ซึ่งขณะนี้พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ได้ลงพระปรมาภิไธยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2562 โดยให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน

ส่งผลให้การกำกับควบคุมดูแลเป็นไปอย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ควบคุมดูแลได้ตามกฎหมาย และสามารถทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ สามารถทำงานในเรื่องเกี่ยวกับการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อคุ้มครองเกษตรกรและประชาชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึงพนักงานเจ้าหน้าที่

การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ

ปี 2561/62 กรมวิชาการเกษตร ได้สนับสนุนเมล็ดพันธุ์และปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ให้กับเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตภัยพิบัติ ทั้งพายุโซนร้อนปาบึก พายุโพดุลและพายุคาจิกิ ได้แก่ เมล็ดพันธุ์พืชไร่ 46.57 ตัน พืชสวน 343.10 กิโลกรัม ต้นพันธุ์ 44,000 ต้น ปัจจัยการผลิต 1,530 กิโลกรัม ซึ่งสามารถสนับสนุนพื้นที่ปลูกได้ไม่น้อยกว่า 6,900 ไร่

แนวทางการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ
ปี 63

1. อบรมให้ความรู้ (ด้านพืช) ในช่วงประสบภัยพิบัติ
2. จัดหน่วยเคลื่อนที่ออกปฏิบัติการให้บริการเกษตรกร
3. การฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรหลังประสบภัย
4. สนับสนุนพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต เพื่อการยังชีพ
5. เตรียมเครื่องจักรกล

การแก้ไขปัญหาศัตรูพืชอุบัติใหม่

โรคใบด่างมันสำปะหลัง

กรมวิชาการเกษตรร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการสำรวจอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะพื้นที่ชายแดนและแหล่งผลิตท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง โดยในฤดูปลูกปี 61/62 พบการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว เนื่องมาจากการเคลื่อนย้ายท่อนพันธุ์ที่ติดโรคและแมลงหิวข้าวยาสูบเป็นพาหะนำโรค พบพื้นที่การระบาด 55,924 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.57 ของพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังทั้งหมด 9,672,806 ไร่ ซึ่งพบการระบาดในพื้นที่ 15 จังหวัด ได้แก่ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ นครราชสีมา ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี กาญจนบุรี สระแก้ว ระยอง นครสวรรค์ ลพบุรี ขอนแก่น มหาสารคาม และได้ดำเนินการถอนทำลายตามมาตรการเพื่อลดการระบาดของโรคไปแล้ว 13,111 ไร่

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำโครงการการป้องกันกำจัดโรคใบด่างมันสำปะหลังเพื่อตัดวงจรการระบาดของโรค โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2562 เห็นชอบและอนุมัติหลักการให้ดำเนินการตามโครงการการป้องกันกำจัดโรคใบด่างมันสำปะหลัง โดยทำลายต้นมันสำปะหลังที่เป็นโรคให้หมด และช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลังไร่ละไม่เกิน 3,000 บาท และค่าทำลายต้นมันสำปะหลังในพื้นที่ที่มีการระบาดไร่ละ 2,100 บาท โดยอนุมัติงบประมาณให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมส่งเสริมการเกษตร) 248 ล้านบาท

ปัจจุบัน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรและกรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินการจัดทำคู่มือการดำเนินการตามโครงการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว อยู่ในระหว่างการขออนุมัติงบประมาณจากสำนักงบประมาณ เพื่อดำเนินการต่อไป

หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดในข้าวโพด

กรมวิชาการเกษตรดำเนินการเฝ้าระวังหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดตั้งแต่ได้รับการแจ้งเตือนจาก FAO เมื่อสิงหาคม 2561 โดยจัดทำมาตรการระยะสั้น เช่น สร้างการรับรู้ข้อมูลศัตรูพืช และคำแนะนำการป้องกันกำจัดฉุกเฉิน จัดตั้งสายด่วนเฝ้าระวัง มาตรการระยะยาว เช่น ศึกษาวิจัยการควบคุมโดยชีววิธี/สารเคมี/เขตกรรม/วิธีกล และได้จัดทำคำแนะนำการป้องกันกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดที่เหมาะสมกับการปลูกข้าวโพดในประเทศไทย โดยประเทศไทยได้รับความชื่นชมเรื่องระบบการเฝ้าระวังและป้องกันกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดได้อย่างรวดเร็ว หลายประเทศติดต่อขอความช่วยเหลือและขอทำงานวิจัยร่วมกับประเทศไทย

ปัจจุบันกรมวิชาการเกษตรร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการสำรวจเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องในพื้นที่ปลูกข้าวโพดพร้อมกับถ่ายทอดเทคโนโลยีการควบคุมการระบาดให้กับเกษตรกร

การดำเนินการตามมาตรการจำกัดการใช้วัตถุอันตราย 3 ชนิด

มาตรการทางกฎหมาย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ประกาศส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การจำกัดการใช้ วัตถุอันตราย พาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส รวมทั้งสิ้น 5 ฉบับ ได้แก่

1. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิต การนำเข้า การส่งออก การมีไว้ในครอบครอง และกำหนดให้มีบุคลากรเฉพาะรับผิดชอบในการควบคุมการขาย ซึ่งวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. 2562
2. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจำกัดการใช้ การกำหนดฉลากและภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับ ไกลโฟเซต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ
3. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจำกัดการใช้ การกำหนดฉลากและภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับ พาราควอต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ
4. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจำกัดการใช้ การกำหนดฉลากและภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับ คลอร์ไพริฟอส ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ
5. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 เฉพาะวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ

การวิจัยสารทดแทนหรือวิธีการทางเลือกเพื่อ ลด ละ เลิก การใช้พาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส

กรมวิชาการเกษตรได้จัดทำโครงการเพื่อการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการจัดการวัชพืชแบบผสมผสานเพื่อลดการใช้สารไกลโฟเซต และพาราควอตในอ้อย มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ยางพารา และไม้ผล
2. ศึกษา ทดสอบการใช้สารเคมีทดแทนสารคลอร์ไพริฟอสเพื่อการผลิตไม้ดอก พืชไร่และไม้ผล

การสร้างการรับรู้

กรมวิชาการเกษตรได้จัดทำสื่อในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่สร้างการรับรู้ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้กับหน่วยงาน ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกษตรกร ผู้รับจ้างพ่น ผู้ขาย ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และประชาชนทั่วไป มีรายละเอียดดังนี้

1. จัดทำวีดิทัศน์ จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่
 - 1) มาตรการจำกัดการใช้ 3 สาร
 - 2) วิธีการพ่นสารกำจัดวัชพืชพาราควอต และไกลโฟเซต อย่างถูกต้องและปลอดภัย
 - 3) การใช้สารพาราควอตอย่างถูกต้องและปลอดภัย
 - 4) วิธีการใช้สารกำจัดแมลงคลอร์ไพริฟอสอย่างถูกต้องและปลอดภัย
2. จัดทำคลิปลิง เรื่อง มาตรการจำกัดการใช้ 3 สาร
3. จัดทำโปสเตอร์สร้างการรับรู้ เรื่อง มาตรการจำกัดการใช้ 3 สาร

การจัดทำระบบฐานข้อมูล

กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และการยางแห่งประเทศไทยร่วมกันจัดทำฐานข้อมูลและแอปพลิเคชัน ผู้นำเข้า ผลิต จำหน่าย และเกษตรกรผู้ปลูกพืชที่จำเป็นต้องใช้สารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส สำหรับใช้ในการลงทะเบียน เกษตรกรที่เข้าอบรมและทดสอบ รวมทั้งการซื้อทั้ง 3 สาร ที่ร้านจำหน่ายวัตถุดิบทราย

การฝึกอบรม

ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้ผู้เกี่ยวข้อง 3 กลุ่มแล้ว ดังนี้

1. อบรมวิทยากร ครู ก จำนวน 240 ราย
2. อบรมเพื่อสร้างวิทยากร ครู ข จำนวน 2,700 ราย
3. อบรมผู้รับจ้างพ่น จำนวน 50,000 ราย

ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ด้านต่างๆ

งานการต่างประเทศ

วันที่ 25 ตุลาคม 2561 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตรให้การต้อนรับ Lou Vanechanos ผู้แทนจาก APHIS ณ กรมวิชาการเกษตรเพื่อหารือการดำเนินงานความร่วมมือระหว่างกรมวิชาการเกษตรและ APHIS

วันที่ 31 ตุลาคม 2561 นายวรารัฐ ชูธรรมวัช รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตรเป็นประธานในการประชุมประเมินผลการดำเนินโครงการภายใต้ความร่วมมือระหว่างกรมวิชาการเกษตรกับสถาบันพัฒนาชนบทแห่งสาธารณรัฐเกาหลี เพื่อรายงานและสรุปผลการดำเนินโครงการวิจัย 3 โครงการ โดยมีสำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท และสถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ ณ กรมวิชาการเกษตร

วันที่ 14 พฤศจิกายน 2561 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับ Dr. Ilona Stobutzki อัครราชทูตที่ปรึกษาด้านการเกษตรออสเตรเลียมสถานเอกอัครราชทูตออสเตรเลียม ประจำประเทศไทยเข้าเยี่ยมคารวะเพื่อแสดงความยินดีกับอธิบดีกรมวิชาการเกษตรที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นอธิบดีกรมวิชาการเกษตร และร่วมหารือในประเด็นการเปิดตลาดสินค้าเกษตรระหว่างไทย-ออสเตรเลียม และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ณ กรมวิชาการเกษตร

วันที่ 20 พฤศจิกายน 2561 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธานในพิธีเปิดงาน Joint Symposium of the Cooperative program between DOA Thailand and RDA Korea ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างกรมวิชาการเกษตรกับสถาบันพัฒนาชนบทแห่งสาธารณรัฐเกาหลี (Rural Development Administration : RDA) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ความสำเร็จในการดำเนินโครงการความร่วมมือในอดีตจนถึงปัจจุบันผ่านศูนย์โคเปียม ประจำประเทศไทย และ Aisan Food and Agriculture Cooperation Initiative (AFACI) พร้อมทั้งหารือสานต่อเกี่ยวกับการดำเนินงานความร่วมมือในมิติใหม่ที่จะดำเนินการร่วมกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อทั้ง 2 ประเทศต่อไปในอนาคต ณ โรงแรมรามารักษ์เด้นส์ กรุงเทพฯ

วันที่ 21 พฤศจิกายน 2561 นายลักษณ์ วจนานวัช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานเปิดประชุม Regional Conference on Soil and Plant Health Towards Achieving Sustainable Development Goals in Asia-Pacific ในโอกาสนี้ นายวรารุณ ชูธรรมธัช รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมด้วยผู้แทนจาก APAARI ในระดับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เข้าร่วมประชุม บรรยายการดำเนินงานเกี่ยวกับสุขภาพดินและพืช เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ณ โรงแรมรามารการ์เด้นส์ กรุงเทพฯ

วันที่ 28 พฤศจิกายน 2561 นายเกษรา บุญราช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แห่งราชอาณาจักรไทย กับกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงแห่งสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท ประตูนํ้า กรุงเทพฯ โดยมี ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เข้าร่วมใน พิธีลงนาม และการประชุมหารือระหว่าง ทั้งสองฝ่าย

วันที่ 4 ธันวาคม 2561 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร กล่าวต้อนรับและเปิดการประชุม Cross-Sectoral Regional Meeting for Mainstreaming Biodiversity in Agriculture in ASEAN Region ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท ประตูนํ้า กรุงเทพฯ การประชุมครั้งนี้จัดขึ้นเพื่อหารืองานเกี่ยวกับอาหาร การเกษตร และป่าไม้ เพื่อกำหนดกรอบแนวทางความร่วมมือในการดำเนินงานจัดการความหลากหลายทางชีวภาพและการเกษตรในภูมิภาคอาเซียน ภายใต้แนวคิดอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพและในภาคการเกษตรอย่างยั่งยืน

วันที่ 20 ธันวาคม 2561 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับคณะเจ้าหน้าที่จาก Chinese Academy of Tropical and Agricultural Sciences (CATAS) ณ กรมวิชาการเกษตร เพื่อหารือและศึกษาดูงานในโครงการ Development and Demonstration of Breeding Techniques for Fine Seedling of Coffee Plants and Vanilla Industries ภายใต้โครงการความร่วมมือด้านการเกษตรไทย - จีน (Sino - Thai Agricultural Cooperation)

วันที่ 16 มกราคม 2562 นายสมชาย บุญประดับ ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบการปลูกพืช สำนักผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้แทนกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับ Mr. Karchung, District Agriculture Officer, Haa Dzongkhag พร้อมด้วยคณะเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอ จากราชาอาณาจักรภูฏาน ณ กรมวิชาการเกษตร เพื่อหารือและรับฟังข้อมูล รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการเกษตรเท่าทันสภาพภูมิอากาศ (Climate Smart Agriculture)

วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2562 นายสุรกิตติ ศรีกุล รักษาการในตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิด้านการผลิตพืช และผู้อำนวยการสำนักผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้แทนกรมวิชาการเกษตร ในการต้อนรับ Mrs. Suwida Kingmuangkow AFD Senior Investment Office พร้อมคณะ จากสำนักงานเพื่อการพัฒนาแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส (French Development Agency : AFD) ณ กรมวิชาการเกษตร เพื่อหารือโครงการวิจัยการเปลี่ยนแปลงในระบบนิเวศด้านการเกษตรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Agro - Ecological Transitions in South East Asia - ACTAE)

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2562 นางสาวปรียานุช ทิพย์วัฒน์ ผู้อำนวยการกองพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าพืช เป็นผู้แทนกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับ Ms.Ludovica Ghizzoni และ Mr.Khenraj Ramful จาก International Trade Center (ITC) และผู้แทนจาก EU Delegation เพื่อหารือข้อคิดเห็นต่อโครงการ “To strengthen regulatory framework of Plant Health and Pesticides in fruits, vegetables and other plants (such as rice in Laos) through the application of Norms, Standards and Improving market access” ณ กรมวิชาการเกษตร

วันที่ 1 มีนาคม 2562 นายจิระ สุวรรณประเสริฐ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืชพิษณุโลก รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองวิจัยพัฒนาเมล็ดพันธุ์พืช เป็นผู้แทนกรมวิชาการเกษตร ในการต้อนรับ Dr. Kanokwan Chodchoey, Executive Director, The Asia and Pacific Seed Association (APSA) ณ กรมวิชาการเกษตร เพื่อหารือความร่วมมือระหว่าง APSA และกรมวิชาการเกษตร

วันที่ 5 มีนาคม 2562 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับ Mr. Takashi Inoue CEO บริษัท Inoue Calcium Corporation ประเทศญี่ปุ่น ณ กรมวิชาการเกษตร เพื่อหารือความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกันในโครงการพัฒนาสายพันธุ์อู๋งุ่น

วันที่ 13 มีนาคม 2562 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับ Mr. Indalecio Vallejos, Lead Program Manager, Office of Capacity Building and Development (OCBD), Foreign Agricultural Service (FAS), USDA และคณะผู้แทนจาก United States Department of Agriculture ณ กรมวิชาการเกษตร เพื่อหารือเกี่ยวกับการส่งเสริมและสร้างขีดความสามารถด้านการค้าเมล็ดพันธุ์ในกลุ่มน้ำโขงตอนล่าง

วันที่ 13 - 17 มีนาคม 2562 นางณัฐพร อุทัยมงคล ผู้เชี่ยวชาญด้านกักกันพืช และนางจินตวิ ไทยงาม ผู้อำนวยการกลุ่มเกษตรต่างประเทศ กองแผนงานและวิชาการ เป็นผู้แทนกรมวิชาการเกษตรเข้าร่วมการประชุมวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาภายใต้แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย ครั้งที่ 12 (The 12th IMT - GT Strategic Planning Meeting) ณ เมืองโกตาบารู รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย เพื่อติดตามผลการดำเนินการและพิจารณาโครงการความร่วมมือเพื่อพัฒนาระดับอนุภูมิภาค (Sub - regional Development Projects) รวมถึงกำหนดทิศทางการดำเนินงานของแผน IMT - GT ในปี 2562 - 2563

วันที่ 30 เมษายน 2562 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมด้วยนางสาวอิงอร ปัญญากิจ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร และเจ้าหน้าที่กลุ่มต่างประเทศ กองแผนงานและวิชาการ ร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่จาก Project Coordination Unit ของโครงการ ASEAN SAS เพื่อหารือในการประชุม “Policy Dialogue on Crop Insurance in ASEAN” การประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “The Regional Consultation Workshop on Crop Insurance Promotion in ASEAN” และการประชุม “The 12th Steering Committee Meeting of ASEAN Sustainable Agrifood Systems (ASEAN SAS) Project (Extension - Crop Insurance) ณ กรมวิชาการเกษตร

วันที่ 8 พฤษภาคม 2562 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับ Mr. Moises Pacheco และเจ้าหน้าที่จากสถานเอกอัครราชทูตสาธารณรัฐเปรูประจำประเทศไทย ณ กรมวิชาการเกษตร เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับกฎระเบียบและการดำเนินการด้านการอารักขาพืชระหว่างไทย - เปรู และเป็นโอกาสสำหรับความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงตลาดสินค้าเกษตรของทั้งสองฝ่าย รวมทั้งรับทราบสถานการณ์ขออนุญาตนำเข้าสินค้าเกษตรของทั้งสองประเทศ

วันที่ 16 พฤษภาคม 2562 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมด้วยนางสาวอิงอร ปัญญากิจ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับเจ้าหน้าที่จากองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมนี (GIZ) ณ กรมวิชาการเกษตร เพื่อรายงานความคืบหน้าเพิ่มเติมในการเตรียมการประชุม “Policy Dialogue on Crop Insurance in ASEAN” การประชุมเชิงปฏิบัติการ “The Regional Consultation Workshop on Crop Insurance Promotion in ASEAN” และการประชุม “The 12th Steering Committee Meeting of ASEAN Sustainable Agrifood Systems (ASEAN SAS) Project (Extension - Crop Insurance)” และหารือแนวทางความร่วมมือในการพัฒนาร่างโครงการด้านการส่งเสริมการประกันภัยพืชผลในอนาคต

วันที่ 24 พฤษภาคม 2562 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธานการประชุมสรุปผลการหารือกับคณะ Saline Farming ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ ณ กรมวิชาการเกษตร เพื่อสรุปผลการเยี่ยมชมพื้นที่ที่ประสบปัญหาดินเค็มพร้อมวิเคราะห์สภาพปัญหาเบื้องต้น และพิจารณาความเป็นไปได้ในการทำความร่วมมือด้านการแก้ไขปัญหาดินเค็มระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย และ Saline Farming ราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ โดยมีผู้แทนจากกรมพัฒนาที่ดิน กรมการข้าว และมูลนิธิโครงการหลวง เข้าร่วมประชุม

วันที่ 6 มิถุนายน 2562 นายอัศพล เสนาณรงค์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเกษตรวิศวกรรม กรมวิชาการเกษตร เป็นผู้แทนกรมวิชาการเกษตร ในการต้อนรับ Ms. Liliana Annovazzi - Jakob Head of Agriculture Unit United Nations Economic Commission of Europe (UNECE) และคณะเพื่อนำเสนอโครงการ The Innovative New Electronic Food Loss Management System ณ กรมวิชาการเกษตร ซึ่งเป็นระบบการจัดการการสูญเสียอาหารและเศษอาหาร โดยใช้การตลาดขับเคลื่อนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนโดยอาศัยนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล

วันที่ 11 กรกฎาคม 2562 นางณัฐพร อุทัยมงคล ผู้เชี่ยวชาญด้านกักกันพืช สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร เป็นผู้แทนกรมวิชาการเกษตรในการประชุม Informal Contact Group ระหว่างกรมวิชาการเกษตร และคณะผู้แทนสหภาพยุโรปประจำประเทศไทย ครั้งที่ 4 ณ กรมวิชาการเกษตรเพื่อหารือและติดตามความก้าวหน้าในประเด็นที่เกี่ยวข้องด้านการเปิดตลาดสินค้าเกษตรด้านพืชระหว่างกัน

วันที่ 19 - 23 สิงหาคม 2562 นางสุภัทรา เลิศวัฒนาเกียรติ รักษาการผู้เชี่ยวชาญด้านไม้ผล และนางจินตวี ไทยงาม ผู้อำนวยการกลุ่มเกษตรต่างประเทศ กองแผนงานและวิชาการ เป็นผู้แทนกรมวิชาการเกษตรเดินทางไปเข้าร่วมการประชุม The 3rd Symposium on Exchange and Cooperation to Enhance Innovation for Agricultural Science and Technology in South & Southeast Asia : Innovation Alliance for Agricultural Science and Technology in South & Southeast Asia (IAAST-SSA) ณ เมือง Zhaotong มณฑลยูนนาน (Yunnan) สาธารณรัฐประชาชนจีน

วันที่ 1 – 4 กันยายน 2562 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร นำคณะเจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตร และสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เดินทางเยือนกรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อหารือร่วมกับผู้แทนสำนักงานศุลกากร แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ในการแก้ไขปัญหาการขึ้นทะเบียนสวนและโรงคัดบรรจุผลไม้ที่ส่งออกจากไทยไปประเทศจีนล่าช้า โดยอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ได้ชี้แจงถึงวิธีการตรวจรับรองและขึ้นทะเบียนของไทย ต้องการสร้างโอกาสให้เกษตรกรรายย่อย รวมทั้งหลักเกณฑ์การประเมินสวนและโรงคัดบรรจุของไทยซึ่งดำเนินการตามหลัก GAP และ GMP โดยจีนมีความเข้าใจและตกลงขึ้นทะเบียนเพิ่มเติมให้แก่ฝ่ายไทยทันที โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 3 กันยายน 2562

วันที่ 9 กันยายน 2562 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ให้การต้อนรับและร่วมประชุมกับผู้เชี่ยวชาญจากกองควบคุมการกักกันพืชและสัตว์ สาธารณรัฐประชาชนจีน ณ กรมวิชาการเกษตร ซึ่งเดินทางมาเพื่อตรวจประเมินโรงงานผลิตกากปาล์มน้ำมันและกากรำข้าวที่สกัดน้ำมันของไทย สืบเนื่องจากกรมวิชาการเกษตรได้มีหนังสือแจ้งความประสงค์ขอเปิดตลาดกากปาล์มน้ำมันและกากรำข้าวที่สกัดน้ำมันแล้วไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อนำไปใช้เป็นส่วนผสมการผลิตอาหารสัตว์ เมื่อเดือนมิถุนายน 2562 โดยเจ้าหน้าที่จากจีนจะทำการตรวจประเมินโรงงานผลิตกากปาล์มน้ำมันและกากรำข้าวของไทยจำนวน 4 โรงงาน

งานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จทรงหว่านปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงปลูกข้าวพันธุ์ กข 79 และทรงหว่านปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพเพื่อเพิ่มผลผลิต โอกาสนี้ ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ทูลเกล้าฯ ถวายปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ และทูลเกล้าฯ ถวายทุเรียนภูเขาไฟศรีสะเกษ ณ แปลงสาธิตการเกษตรโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อำเภอมือง จังหวัดนครนายก เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2562

งาน “วันลองกอง” ของดีเมืองนรา ครั้งที่ 44 ประจำปี 2562

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงเป็นองค์ประธานเปิดงาน “วันลองกอง” ในงานของดีเมืองนรา ครั้งที่ 44 ประจำปี 2562 ภายใต้หัวข้อ “บรมราชาภิเษกนฤปดี ขาวนราเปรมปรีดี น้อมถวายพระพรชัย” ณ บริเวณสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ในโอกาสนี้ นายจำรอง ดาวเรือง รองอธิบดี กรมการวิชาการเกษตร กราบบังคมทูลถวายรายงาน พร้อมด้วย นายจิระ สุวรรณประเสริฐ ผู้อำนวยการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 นายโนรี อีสมะแอ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส นายโกเมศ สัตยาธูร นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ นายฉัตรชัย กิตติไพศาล ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา และคณะข้าราชการ เจ้าหน้าที่จากกรมวิชาการเกษตร ร่วมเฝ้ารับเสด็จฯ กรมวิชาการเกษตรร่วมจัดนิทรรศการภายใต้หัวข้อพืชเศรษฐกิจ ทางเลือกใหม่ เกษตรกรขายแดนภาคใต้โดยนำนิทรรศการเกี่ยวกับพริกและกาแฟมานำเสนอแก่เกษตรกรขายแดนภาคใต้ตั้งแต่ กระบวนการปลูกถึงกระบวนการแปรรูป

พิธีลงนามความร่วมมือ

การส่งออกรำสกัดน้ำมันและกากเนื้อในเมล็ดปาล์มไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน

กรมวิชาการเกษตร ได้รับหนังสือจากบริษัทผู้ส่งออกของไทย เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2561 แจ้งความประสงค์ส่งออก รำสกัดน้ำมันและกากเนื้อในเมล็ดปาล์มไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน เพื่อนำไปแปรรูปเป็นอาหารสัตว์ กรมวิชาการเกษตร ในฐานะองค์การอารักขาพืชแห่งชาติ (National Plant Protection Organization, NPPO) ได้มีหนังสือถึงสำนักงาน ศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (General Administration of Customs of the People's Republic of China, GACC) ผ่านสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงปักกิ่ง ซึ่งได้รับแจ้งตอบจาก GACC ว่าการส่งออก วัตถุดิบอาหารสัตว์ที่มาจากพืชส่งออกมาจีนครั้งแรก ต้องผ่านกระบวนการประเมินความเสี่ยง ตรวจสอบ และอนุญาตนำเข้าให้แล้วเสร็จเสียก่อน หลังจากยืนยันข้อกำหนดด้านการตรวจสอบกักกันการนำเข้าและพิธีสารแล้ว จึงสามารถอนุญาตการนำเข้าได้ โดยให้ กรมวิชาการเกษตรดำเนินการจัดทำข้อมูลตามแบบสอบถาม (Questionnaire on Export of Plant based Processed Protein Feed) ส่งให้ GACC พิจารณาประเมินความเสี่ยงต่อไป

การดำเนินการ

กรมวิชาการเกษตร ได้จัดทำข้อมูลของรำข้าวสาคัดน้ำมัน และกากเนื้อในเมล็ดปาล์ม ตามแบบสอบถามของ GACC โดย ประสานกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง และมีหนังสือถึง GACC แจ้งความประสงค์ขอเปิดตลาดสินค้า 2 รายการ ดังกล่าว พร้อมส่งข้อมูลตามที่ GACC กำหนด เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2562 และส่งหนังสือเชิญเจ้าหน้าที่ GACC เดินทางมาตรวจ ประเมินการผลิตสินค้า 2 รายการดังกล่าวที่ประเทศไทย

GACC ประสงค์ผลักดันการเปิดตลาดสินค้านี้เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ประกอบการและผู้บริโภคภายใน ประเทศจีน เนื่องจากปัจจุบันอุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ในประเทศจีนได้เติบโตอย่างรวดเร็ว จึงมีความต้องการนำเข้าวัตถุดิบ ของอาหารสัตว์เป็นจำนวนมาก จึงได้ส่งผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ราย เดินทางมาตรวจประเมินโรงงานผลิตรำข้าวสาคัดน้ำมันและกาก เนื้อในเมล็ดปาล์มในประเทศไทย ระหว่างวันที่ 8-13 กันยายน 2562 สุ่มตรวจประเมินโรงงานผลิต จำนวน 4 แห่ง และเยี่ยมชม ห้องปฏิบัติการของ บริษัท ห้องปฏิบัติการกลาง (ประเทศไทย) จำกัด ผลการตรวจประเมินโรงงานผลิตรำสกัดและกากเนื้อใน เมล็ดปาล์มเป็นที่น่าพอใจของผู้เชี่ยวชาญจีน รวมทั้ง กรมวิชาการเกษตรได้ประสานบริษัทผู้ผลิตนำส่งข้อมูลเพิ่มเติมให้ GACC ตามที่ได้รับการร้องขอ

ฝ่ายจีนได้ยกร่างพิธีสารว่าด้วยระเบียบการส่งออกรำสกัดน้ำมันและกากเนื้อในเมล็ดปาล์มจากไทยไปจีน โดยมีสาระ สำคัญเกี่ยวกับมาตรการกักตักศัตรูพืช การควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยสำหรับผลิตภัณฑ์รำสกัดน้ำมันและกากเนื้อในเมล็ด ปาล์มของไทย และกำหนดให้โรงงานที่ผลิตสินค้านี้เพื่อส่งออกไปยังจีนต้องผ่านการตรวจสอบจากกรมวิชาการเกษตรและ ได้รับการประกาศขึ้นทะเบียนกับ GACC ฝ่ายไทย โดยกรมวิชาการเกษตรและสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรได้ร่วมกันพิจารณา ร่างพิธีสารดังกล่าว และมีการปรับแก้ไขร่วมกับฝ่ายจีน ในที่สุดสองฝ่ายได้เห็นชอบร่วมกันในร่างพิธีสารดังกล่าว

ผลสำเร็จของการดำเนินการ

นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ นายจาง จี้ เทวิน รัฐมนตรีช่วยว่าการสำนักงาน การศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้ร่วมลงนามใน “พิธีสารว่าด้วยข้อกำหนดด้านมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ในการนำเข้ารำสกัดน้ำมันและกากเนื้อในเมล็ดปาล์มจากประเทศไทย ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย และสำนักงานศุลกากรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน” เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2562 ณ สำนักงานการศุลกากรแห่งสาธารณรัฐ ประชาชนจีน นับเป็นการเพิ่มโอกาสและสร้างมูลค่าให้กับผลพลอยได้จากกระบวนการผลิตน้ำมันจากพืช

ลงนามความเข้าใจเกษตรอัจฉริยะ

วันที่ 20 กันยายน 2562 นายอลงกรณ์ พลบุตร ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เป็นสักขีพยานในพิธีลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายอนันต์ สุวรรณรัตน์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกล่าวเปิด ดร. วราภรณ์ พรหมพจน์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอัจฉริยะ กล่าวรายงาน

ซึ่งในการลงนามครั้งนี้ นายสุรเดช ป๋อจิณกุล รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นผู้แทนในนามกรมวิชาการเกษตร พร้อมด้วยผู้แทนจากสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมการข้าว กรมพัฒนาที่ดิน และกรมส่งเสริมการเกษตร ลงนามร่วมกับ 3 บริษัท ได้แก่ บริษัท ล็อกซ์เลย์ จำกัด (มหาชน) บริษัท ท็อปคอน คอร์ปอเรชั่น และบริษัท Shanghai Zuoanzihul Electronic Tecnology จำกัด ภายใต้โครงการแปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะ ณ ห้องประชุม 115 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีแปลงเรียนรู้การผลิตข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สับปะรด และมะเขือเทศ ที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะที่เหมาะสม สามารถเพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน ลดการใช้แรงงาน ลดปัจจัยการผลิต และประหยัดเวลา สำหรับใช้เป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้สนใจทั่วไป และได้ Big Data Platform ด้านเกษตรอัจฉริยะ เพื่อสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการบริหารจัดการแปลงปลูกพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบช่วยในการตัดสินใจสำหรับการผลิตให้แก่เกษตรกร การคาดการณ์ การเตือนภัย การประเมินผลผลิต รวมถึงสามารถช่วยสนับสนุนให้ภาครัฐใช้ข้อมูลในการวางแผนการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร ทั้งยังช่วยกำหนดทิศทางภาคเกษตรของประเทศไทยต่อไปในอนาคตด้วย

กิจกรรม กรมวิชาการเกษตร

งานประชุมวิชาการและการถ่ายทอดเทคโนโลยี

งานพืชสวนก้าวหน้า ครั้งที่ 15

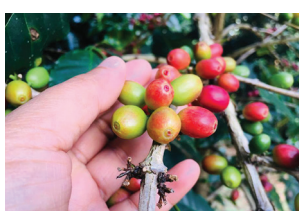
เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2561 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธานเปิดงานพืชสวนก้าวหน้า ครั้งที่ 15 (HORTEX 2018) เพื่อนำเสนอวิทยาการใหม่ ๆ ในวงการพืชสวน ทั้งด้านการผลิตและการตลาด ซึ่งการจัดงานในครั้งนี้มุ่งเน้นให้ความรู้เกษตรกรเกี่ยวกับการจัดการสวนรูปแบบใหม่ โดยใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสวน 100 ไร่ ทำคนเดียวได้ การจัดทำระบบรับรองคุณภาพ GAP และการทำมั่งคุดออกดอกทุกปีให้ได้ พร้อมกันนี้ภายในงานยังได้จัดให้มีการประชุมในหัวข้อ “GAP ไม่มี ไม่ได้แล้ว” ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 จังหวัดจันทบุรี

งาน “ตามรอยตำนานกาแฟ แลกดอกนางพญาเสือโคร่ง”

นายลักษณ์ วจนานวัช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานเปิดงาน “ตามรอยตำนานกาแฟ แลกดอกนางพญาเสือโคร่ง” และมอบใบประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ทำประโยชน์ด้านงานวิจัยและพัฒนาการผลิตกาแฟอาราบิกามอบต้นกล้ากาแฟอาราบิกา พันธุ์เชียงใหม่ 80 แก่กลุ่มเกษตรกร เยี่ยมชมนิทรรศการ พร้อมทั้งเปิดการแข่งขันแข่งรถสามล้อดอย โดยมี ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร กล่าวรายงาน

การจัดงานครั้งนี้จัดขึ้นระหว่างวันที่ 13-14 มกราคม 2562 ณ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ (ขุนวาง) ตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งพัฒนาพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตกาแฟอาราบิกาของกรมวิชาการเกษตร และแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร (Agro Tourism) โดยในงานมีการสาธิตการชงกาแฟในรูปแบบต่าง ๆ การแข่งขันเก็บกาแฟอาราบิกา การแข่งขันถ่ายภาพประกอบการจัดงาน และการแข่งขันรถสามล้อดอย

งานประชุมวิชาการ กรมวิชาการเกษตร ประจำปี 2562

เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2562 นายอนันต์ สุวรรณรัตน์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานพิธีเปิดการประชุมวิชาการ กรมวิชาการเกษตร ประจำปี 2562 ภายใต้แนวคิด ปฏิรูปภาคเกษตรไทย ด้วยงานวิจัยและพัฒนา พร้อมมอบรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น ประจำปี 2561 จำนวน 29 รางวัล ดังนี้ 1) ผลงานวิจัยดีเด่น ประจำปี 2561 จำนวน 6 ประเภท 15 เรื่อง 2) เกษตรกร GAP ดีเด่นประจำปี 2562 จำนวน 8 ราย 3) เกษตรกรอินทรีย์ดีเด่น ประจำปี 2562 จำนวน 8 ราย 4) ผู้ประกอบการโรงงานดีเด่น (GMP/HACCP) ประจำปี 2562 จำนวน 1 ราย พร้อมเยี่ยมชมนิทรรศการผลงานวิจัยดีเด่นที่ได้รับรางวัล โดยมี ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร กล่าวรายงานและนำชมนิทรรศการ ณ ห้องประชุมคอนเวนชันเซ็นเตอร์ โรงแรมรามารการ์เด้นส์ กรุงเทพฯ

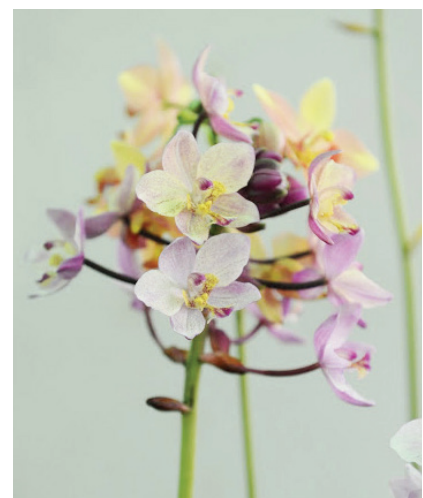
งานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอะโวคาโดคุณภาพ ประจำปี 2562

เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2562 นายสุรเดช ปัจฉิมกุล รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธานเปิดงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตอะโวคาโดคุณภาพ ประจำปี 2562 ภายใต้แนวคิด “เกษตรกรก้าวหน้า ตลาดนำพาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยมีนายฤทธิพร ศรีสังข์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงเพชรบูรณ์ กล่าวรายงาน ณ จุดชมวิว อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ มีหน่วยงานเครือข่ายภายใต้สังกัดสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก กรมวิชาการเกษตร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชน และทุกภาคส่วนร่วมจัดนิทรรศการ ร่วมงานเป็นจำนวนมาก ในโอกาสนี้รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตรมอบต้นพันธุ์อะโวคาโดให้กับเกษตรกร ภายในงานมีการประกวด อะโวคาโดคุณภาพดี สาธิตการทำอาหารจากอะโวคาโด และตรวจติดตามงานพร้อมปลูกต้นรวงผึ้ง ณ ศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงเพชรบูรณ์

งานทุ่งทิวลิปสยามบาน หลากสีสันพรรณไม้หัว

เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2562 นายจำรอง ดาวเรือง รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธานเปิดงาน “ทุ่งทิวลิปสยามบาน หลากสีสันพรรณไม้หัว” ซึ่งงานจัดขึ้นระหว่างวันที่ 25 กรกฎาคม-15 สิงหาคม 2562 เพื่อเป็นการเผยแพร่และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตหัวพันธุ์พุ่มมาปลอดโรคเพื่อการส่งออก โดยภายในงานได้จัดแสดงความหลากหลายของไม้ดอกประเภทหัวเมืองร้อนที่มีศักยภาพ สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับเกษตรกร ผู้ส่งออก รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ดูงาน และสถานที่ท่องเที่ยวของประชาชนผู้สนใจทั่วไป พร้อมประชาสัมพันธ์บทบาทของกรมวิชาการเกษตร ทางด้านการวิจัยและพัฒนาไม้ดอก และไม้หัวเมืองร้อนให้เป็นที่รู้จักได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย จังหวัดเชียงราย

งาน Year End Seminar 2019

เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2562 กรมวิชาการเกษตรจัดงาน Year End Seminar 2019 ภายใต้แนวคิด “สืบสานศาสตร์พระราชา บูรณาการงานวิจัยและนวัตกรรม” โดยมี นางสาวมนัญญา ไทยเศรษฐ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในพิธีเปิด ในงานมีพิธีมอบรางวัลประกาศเกียรติคุณบุคลากรผู้ทำคุณประโยชน์และมีผลงานเด่นของกรมวิชาการเกษตร และงานวิจัยที่ได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอก โดยมีนางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร กล่าวรายงานและนำชมโปสเตอร์ผลการดำเนินการขับเคลื่อนผลงานวิจัยนำไปใช้ประโยชน์ในปี 2562 และแผนการดำเนินงานในปี 2563 การถ่ายทอดเทคโนโลยีเชิงพาณิชย์ของกรมวิชาการเกษตร พันธุ์พืชและเทคโนโลยีที่มีความพร้อมนำไปขยายผลและโครงการพิเศษดีเด่น ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ

กรมวิชาการเกษตรส่งมอบต้นพันธุ์กาแฟ

1) เมื่อวันที่ 24 ธันวาคม 2561 นายสุรเดช บัณฉิมกุล รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร ร่วมพิธีการส่งมอบต้นกล้ากาแฟในโครงการมอบพันธุ์ต้นกล้ากาแฟแก่เกษตรกรในพื้นที่ อำเภอรือเสาะ จังหวัดยะลา “ส่งต่อดันพันธุ์ สร้างสรรค์ชุมชนสันติสุข” ซึ่งเป็นโครงการร่วมระหว่างกรมวิชาการเกษตรและเทศบาลนครยะลา เพื่อปลูกกาแฟเป็นพืชทางเลือกทดแทนสวนยางพาราที่เสื่อมโทรม และลดพื้นที่ปลูกยางพาราตามนโยบายของรัฐบาลและนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นอกจากนี้ยังเป็นการปลูกเสริมรายได้ในระบบการปลูกพืชแบบผสมผสานตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ในการนี้ พล.ท.พรศักดิ์ พูลสวัสดิ์ แม่ทัพภาคที่ 4 พล.ร.ต. สมเกียรติ ผลประยูร รักษาราชการแทนเลขาธิการ คอ.บต. นายพงษ์ศักดิ์ ยิ่งชนม์เจริญ นายกเทศมนตรีนครยะลา นายสมบัติ ตงเต้า ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพืชสวน ผู้แทนสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 จังหวัดสงขลา ร่วมพิธีในครั้งนี้ ณ ศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา อำเภอรือเสาะ จังหวัดยะลา

2) เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2562 นายจำรอง ดาวเรือง รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธานในพิธีส่งมอบต้นกล้ากาแฟอาราบิก้าจากกรมวิชาการเกษตร จำนวน 200,000 ต้น ให้กับ พล.ท.พรศักดิ์ พูลสวัสดิ์ แม่ทัพภาคที่ 4 ตามนโยบายการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจตามโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนในพื้นที่และผลักดันเศรษฐกิจแต่ละจังหวัดโดยการจกกิจกรรมสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ปลูกกาแฟเพื่อส่งเสริมและพัฒนาสินค้าภาคการเกษตรให้มีความเข้มแข็งและเป็นพืชทางเลือกที่สร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในระบบการปลูกพืชแบบผสมผสานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในโอกาสนี้รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตรร่วมเสวนาในหัวข้อเรื่อง “ล้อมวงชงกาแฟบอกเล่าเรื่องราวชุมชน ตอน เบิกฟ้าจากล้านนา พากาแฟหลบแดนใต้” และปล่อยขบวนขนส่งต้นกล้ากาแฟอาราบิก้า ณ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ (ขุนวาง) อำเภอมะนัง จังหวัดเชียงใหม่

โครงการส่งความสุข ประจำปี 2562

กรมวิชาการเกษตรร่วมบูรณาการกับหน่วยงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จัดกิจกรรมในโครงการส่งความสุขปีใหม่ มอบให้เกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี พ.ศ. 2562 โดยกิจกรรมหลักที่กรมวิชาการเกษตรร่วมจัดมี 2 กิจกรรมหลัก ดังนี้

1. มอบของขวัญเกษตรกรไทย มีกิน มีใช้ มีรายได้ พอเพียง

โดยจัดกิจกรรมสนับสนุนพันธุ์พืชเสริมรายได้ ฝึกทักษะการขยายพันธุ์พืช การผลิตชีวภัณฑ์ และมอบปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ถั่วลิสง ถั่วเขียว พันธุ์มะพร้าวน้ำหอม ต้นพันธุ์ทุเรียน ปุ๋ยหมักเต็มอากาศ แหนแดง เอกสารวิชาการ พร้อมให้คำแนะนำในการปลูกและการดูแลรักษา รวมถึงให้บริการเครื่องตัด มีเกษตรกรและประชาชนสนใจเข้าร่วมงาน จำนวน 4,387 ราย โดยดำเนินงานในพื้นที่ 7 จังหวัด 7 แห่ง ได้แก่

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร 2 แห่ง ได้แก่ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 6 และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร 4 แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรร้อยเอ็ด ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุราษฎร์ธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพัทลุง

ศูนย์วิจัยพืชสวน 2 แห่ง ได้แก่ ศูนย์วิจัยพืชสวนตรัง และศูนย์วิจัยพืชสวนยะลา

2. ปีใหม่ทั่วไทยสุขใจไปกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการใน 2 กิจกรรม ได้แก่

● เปิดสถานที่ราชการ ปรับภูมิทัศน์รองรับนักท่องเที่ยว (ศูนย์ศึกษา/ศูนย์เรียนรู้/แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร)

▶ ดำเนินงานภายใต้โครงการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ด้านการเกษตร โดยเปิดให้ผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมแหล่งอนุรักษ์ความหลากหลายของพันธุ์ไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ ไม้ผล สมุนไพร ชมสวนไม้ป่า น้ำพุร้อน รวมถึงเปิดให้บริการที่พัก ร้านอาหาร ร้านอาหาร อุปกรณ์ค้างแรม และจัดกิจกรรมปีใหม่ มีเกษตรกรประชาชนสนใจเข้าร่วมงาน จำนวน 7,983 ราย โดยดำเนินงานที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรที่สูงเชียงราย (วาวิ) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเชียงใหม่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแพร่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกระบี่ ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ (ขุนวาง) ศูนย์วิจัยเกษตรหลวงเชียงใหม่ (แม่จอนหลวง) ศูนย์วิจัยเกษตรที่สูงเพชรบูรณ์ ศูนย์วิจัยพืชสวนเลย ศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ และศูนย์วิจัยพืชสวนชุมพร

▶ เปิดศูนย์เรียนรู้ด้านการผลิตพืชตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ โดยสนับสนุนต้นกล้าผักผลไม้ เช่น สมุนไพรจิงจูฉ่าย สะตอข้าว มะนาว ฟรั่งกิมจูปลอดสาร มะพร้าว ชมพู พันธ์ไม้ผล เช่น ลิ้นจี่ ลำไย เมล็ดพันธุ์ถั่วลิสง ถั่วเขียว เมล็ดพันธุ์ผัก เช่น ถั่วฝักยาว มะเขือเทศ พริก ถั่วลันเตา มะเขือยาว น้ำหมักชีวภาพ ผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ส้มโกล้อม ส้ม แหนแดง ปุ๋ยหมัก เต็มอากาศ และเอกสารวิชาการ มีเกษตรกรและประชาชนสนใจเข้าร่วมงาน จำนวน 7,055 ราย โดยดำเนินงานที่สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 4 ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรแม่ฮ่องสอน ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเชียงใหม่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรโนนสูง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรบุรีรัมย์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรจันทบุรี ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันกระบี่ ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย

● ศูนย์บริการเฉพาะกิจช่วงปีใหม่/จิตอาสา

ดำเนินการบริการประชาชนที่เดินทางช่วงเทศกาลปีใหม่ เช่น ห้างน้ำ ขนม เครื่องดื่ม และผ้าเย้น รวมถึงสนับสนุนต้นกล้าผัก/พันธุ์ไม้ผล เช่น มะเขือเปราะ พริกขี้หนู ผักหวานป่า หวานมะนาว ทุเรียน มังคุด พริกไทย มะขามเปรี้ยว ส้มโอ เมล็ดพันธุ์ เช่น พริก ถั่วฝักยาว กวางตุ้ง มะเขือเปราะ กระเจียบ ถั่วลิสง หน่อสับปะรด ปุ๋ยหมักเติมอากาศและเอกสารวิชาการ ดำเนินการในพื้นที่ 33 จังหวัด 38 จุด ทั่วประเทศ

Big Cleaning Day

เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2562 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร มอบหมายให้นายสุรเดช ปังฉิมกุล รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธานเปิดกิจกรรม “เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณฯ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว” โดยจัดให้มีกิจกรรม Big Cleaning Day เพื่อให้คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตร ร่วมกันทำความสะอาดอาคารสถานที่ ตลอดจนพื้นที่ส่วนกลางให้มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย และสะดวกในการใช้พื้นที่ ณ กรมวิชาการเกษตร

พิธีเปิดโรงคัดบรรจุสินค้าเกษตร

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเสด็จพระราชดำเนินเปิดโรงคัดบรรจุสินค้าเกษตร กองพลทหารราบที่ 9 ทรงปลูกต้นชะมวง ในโอกาสนี้ นายจำรอง ดาวเรือง รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร กราบบังคมทูลรายงานการรับรองผักปลอดภัยของโครงการทหารพันธุ์ดี กิจกรรมการรับรองแหล่งผลิต GMP พืช กรมวิชาการเกษตร ให้การรับรองแหล่งผลิต GAP พืชผักปลอดภัยโครงการทหารพันธุ์ดีกองพลทหารราบที่ 9 จำนวน 4 หน่วยงาน 19 แปลง 11 ชนิด พืช ได้แก่ ถั่วฝักยาว คะน้า บวบ กระเจี๊ยบเขียว โหระพา มะเขือเทศ มะเขือ พริก ถั่วพู กวางตุ้ง ผักบุ้ง รวมพื้นที่ 7.11 ไร่ ดังนี้ 1)

กรมสนับสนุนจำนวน 4 ชนิดพืช พื้นที่ 2.93 ไร่ 2) กรมทหารปืนใหญ่ที่ 9 จำนวน 5 ชนิดพืช พื้นที่ 1.1.5 ไร่ 3) กองพันทหารช่างที่ 9 จำนวน 4 ชนิดพืช พื้นที่ 1.56 ไร่ 4) กองพันทหารราบที่ 4 จำนวน 6 ชนิดพืช พื้นที่ 1.5 ไร่ สำหรับโรงคัดบรรจุสินค้าทางการเกษตรจะให้การรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับการผลิตผักและผลไม้สดตัดแต่งบริโภค มาตรฐานสินค้าเกษตร มกษ. 9039-2556 เมื่อโรงคัดบรรจุสินค้าเกษตรพร้อมดำเนินการ ณ โครงการทหารพันธุ์ดี กรมสนับสนุน กองพลทหารราบที่ 9 ตำบลลาดหญ้า อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2562

พิธีปล่อยรองเท้านารีเหลืองกระบี่คืนสู่ป่า

เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2562 นายสุรเดช ป๋อจิณกุล รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร กล่าวถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ และเป็นประธานในพิธี “ปล่อยรองเท้านารีเหลืองกระบี่คืนสู่ป่า” จำนวน 1,500 ต้น และมอบใบรับรองปัจจัยการผลิตคุณภาพ Q shop จำนวน 3 ราย โดยมีนายสมโภช โชติชูช่วง รองผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่ กล่าวต้อนรับ และนายวิรัตน์ ธรรมบำรุง ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 7 กล่าวรายงาน การจัดงานครั้งนี้เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 87 พรรษา 12 สิงหาคม 2562 ตลอดจนสนองพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่มีพระราชประสงค์ที่จะอนุรักษ์พันธุ์กล้วยไม้ป่าท้องถิ่นภาคใต้ ให้อยู่กับธรรมชาติแบบยั่งยืน กรมวิชาการเกษตรร่วมกับจังหวัดกระบี่ได้จัดพิธี “ปล่อยรองเท้านารีเหลืองกระบี่คืนสู่ป่า ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกระบี่ ตำบลเขาคราม อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ โดยกิจกรรมดังกล่าวอยู่ภายใต้โครงการอนุรักษ์กล้วยไม้รองเท้านารีอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ซึ่งกรมวิชาการเกษตรได้จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเดือนสิงหาคม เพื่อสนองแนวทางพระราชเสาวนีย์ให้ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกระบี่ ดำเนินการขยายพันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารีเพื่อเพิ่มจำนวนและปลูกคืนสู่ป่า รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนและเยาวชนในพื้นที่จังหวัดกระบี่ได้ตระหนักรู้ถึงความสำคัญในด้านการสนับสนุน พืชพันธุ์ และอนุรักษ์ เกิดจิตสำนึก มีความรัก และหวงแหนทรัพยากรพันธุ์กล้วยไม้รองเท้านารีเหลืองกระบี่ที่ใกล้จะสูญพันธุ์ให้ยังคงอยู่คู่กับผืนป่าจังหวัดกระบี่และประเทศไทยต่อไป

รางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2562

เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2562 นายสุกิจ รัตนศรีวงษ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสมกับพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง นำทีมคณะนักวิจัยโครงการ พัฒนาการส่งเสริมการเกษตร การปลูกมันสำปะหลัง (อูบลโมเดล) รับรางวัลเลิศรัฐสาขาการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม ประจำปี พ.ศ. 2562 ประเภทรางวัลสัมฤทธิ์ผล ประชาชนมีส่วนร่วม (Effective Change) ระดับดี จาก นายวิชณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ภายในงานสัมมนาวิชาการและมอบรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี พ.ศ. 2562 “Shift to the Future : ภาครัฐปรับ อนาคตเปลี่ยน” ซึ่งจัดขึ้นโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ณ ห้องรอยัล จูบิลี บอลรูม อิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี

โครงการจิตอาสากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ

วันที่ 23 กันยายน 2562 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นประธานเปิดโครงการจิตอาสากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ช่วยเหลือ ฟื้นฟู ดูแลเกษตรกรผู้ประสบภัย ณ ลานกิจกรรมศาลเจ้าโสมพะมิตร อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีส่วนราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ จิตอาสาพระราชทาน 904 วปร. ประชาชนจิตอาสา พี่น้องเกษตรกรและประชาชนทุกหมู่เหล่า เข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งโครงการดังกล่าวเป็นนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้มอบหมายให้ทุกหน่วยงานบูรณาการความร่วมมือกัน ช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกร และชาวบ้านที่ประสบภัยน้ำท่วมใน 21 จังหวัด และมีพิธีเปิดโครงการจิตอาสากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ พร้อมกัน ซึ่งเวทีหลักจัดที่สำนักชลประทานที่ 7 จังหวัดอุบลราชธานี มีการรายงานสถานการณ์น้ำโดยกรมชลประทาน จากนั้นมีการมอบนโยบายจิตอาสากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ โดย ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้เน้นย้ำให้หน่วยงานราชการในสังกัดกระทรวงฯ บูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ในพื้นที่เพื่อเร่งช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกร ประชาชนที่ประสบภัยน้ำท่วมในพื้นที่ชุมชน พื้นที่เศรษฐกิจ ทั้งระยะประสบเหตุและระยะฟื้นฟูหลังน้ำลดอย่างทันท่วงที ดูแลเกษตรกรในการรักษาน้ำส่วนหนึ่งไว้ทำการเกษตรในช่วงฤดูแล้งด้วย เข้าไปแนะนำ ส่งเสริม ดูแลเผื่อระวังการระบาดของโรคในพืช ในสัตว์ต่าง ๆ รวมทั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง สร้างความเชื่อมั่น สร้างขวัญกำลังใจให้กับเกษตรกรผู้ประสบภัย

จากนั้น อธิบดีกรมวิชาการเกษตร พร้อมด้วยคณะผู้บริหารฯ จิตอาสาพระราชทาน 904 วปร. ประชาชนจิตอาสา พี่น้องเกษตรกร และประชาชนทุกหมู่เหล่า ได้กล่าวถวายราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติ

“จิตอาสากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ช่วยเหลือ ฟื้นฟู ดูแลเกษตรกรผู้ประสบภัย” พร้อมร้องเพลงสดุดีจอมราชา ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 รวมทั้งได้ปล่อยขบวนคาราวานรถโมบายเคลื่อนที่เร็ว ช่วยเหลือ ฟื้นฟู ดูแล เกษตรกรผู้ประสบภัย ไปยังจุดผู้ประสบภัย ณ วัดบ้านท่ากลาง ตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จากนั้น อธิบดีกรมวิชาการเกษตรพร้อมด้วยคณะผู้บริหาร เดินทางไปตรวจเยี่ยม ศูนย์บริการซ่อมเครื่องจักรกลการเกษตร มีการบูรณาการจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ สำนักงานสหกรณ์จังหวัด และโครงการชลประทานกาฬสินธุ์ ณ บริเวณสหกรณ์การเกษตรกมลาไสย จำกัด อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ และตรวจกิจกรรมคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ณ วัดบ้านท่ากลาง ตำบลเจ้าท่า อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ออกให้คำแนะนำการปลูกพืชหลังน้ำลด ออกสำรวจความเสียหาย พร้อมให้การช่วยเหลือตามระเบียบของราชการ และสำนักงานประมงจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ปล่อยปลาลงในบ่อน้ำสาธารณะจำนวน 150,000 ตัว และแจกหัวเชื้อจุลินทรีย์ ปม.1 สำหรับบำบัดและปรับสภาพในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ ดังนี้ ด้านพืช ได้รับผลกระทบจำนวน 18 อำเภอ 25,679 ครัวเรือน 172,717 ไร่ พื้นที่คาดว่าจะเสียหาย 146,271 ไร่ ด้านปศุสัตว์ได้รับผลกระทบแยกเป็น โค จำนวน 1,059 ตัว กระบือ จำนวน 447 ตัว ไก่ จำนวน 1,260 ตัว รวมทั้งหมด 2,766 ตัว ให้ความช่วยเหลือ หย้าแห้ง 30,640 กิโลกรัม เวชภัณฑ์ 118 ชุด ขณะนี้เข้าสู่สถานการณ์เป็นปกติแล้ว ด้านประมง ได้รับผลกระทบ จำนวน 915 ราย จำนวน 1,210 บ่อ 34 กระจัง พื้นที่ 2,045 ไร่ 514 ตารางเมตร ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยังได้มีการจัดเวทีกิจกรรมจิตอาสาจัดพร้อมกันอีก 9 จังหวัด ได้แก่ ร้อยเอ็ด มหาสารคาม อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ ยโสธร มุกดาหาร สกลนคร กาฬสินธุ์ นครพนม ส่วนอีก 11 จังหวัด ได้แก่ อุดรธานี ขอนแก่น เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน แพร่ น่าน เพชรบูรณ์ สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร และอุตรดิตถ์ มีการประชุมเจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดเพื่อรับฟังนโยบายและแนวทางการเร่งฟื้นฟูช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยหลังน้ำลด จากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีการถ่ายทอดสัญญาณพิธี

งานมอบรางวัลทุนหมุนเวียนดีเด่นประจำปี 2562

เมื่อวันที่ 23 กันยายน 2562 ดร.เสริมสุข สลักเพ็ชร์ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร ในฐานะประธานคณะกรรมการบริหารเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตเชื้อไรโซเบียม ได้มอบหมายให้ นางสาวอิงอร ปัญญากิจ รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร เป็นผู้แทนเข้ารับโล่ประกาศเกียรติคุณ รางวัลทุนหมุนเวียนดีเด่น ประจำปี 2562 ซึ่งในปีนี้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการผลิตเชื้อไรโซเบียม ได้รับรางวัลทุนหมุนเวียนดีเด่น ณ ห้องจูปีเตอร์ 4 - 7 อาคารชาเลนเจอร์ อิมแพ็ค เมืองทองธานี

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

เสริมสุข สลักเพ็ชร์	อธิบดีกรมวิชาการเกษตร
นายสุรเดช ป๋อฉิมกุล	รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร
นายจำรอง ดาวเรือง	รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร
นางสาวอิงอร ปัญญากิจ	รองอธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ข้อมูล

กองแผนงานและวิชาการ
กองการเจ้าหน้าที่

ผู้เรียบเรียง

กลุ่มติดตามและประเมินผล กองแผนงานและวิชาการ
กลุ่มประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ สำนักงานเลขาธิการกรม

บรรณาธิการ

อุดมพร สุพคุตร์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

จินตน์กานต์ งามสุทธา

ภาพประกอบ

กัญญาณัฐ ไผ่แดง
มณฑา แถมเงิน
นักวิชาการเจ้าของโครงการ/ผลงานวิจัย

www.doa.og.th